

LETNO POROČILO SKUPINA SIP 2023

www.sip.si

KAZALO

KAZALO	1
POSLOVNO POROČILO	3
IZJAVA O UPRAVLJANJU SKUPINE SIP	5
DOGODKI PO DATUMU POROČANJA.....	6
1. POUDARKI FINANČNEGA POSLOVANJA	8
2. KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI	10
2.1 KONSOLIDIRANI IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA ZA LETO, KI SE JE KONČALO 31. 12. 2023.....	10
2.2 KONSOLIDIRANI IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA ZA LETO KI SE JE KONČALO NA 31. 12. 2023.....	11
2.3 KONSOLIDIRANI IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA NA DAN 31. 12. 2023.....	12
2.4 KONSOLIDIRANI IZKAZ DENARNIH TOKOV ZA LETO, KI SE JE KONČALO NA 31. 12. 2023.....	13
2.5 KONSOLIDIRANI IZKAZ GIBANJA KAPITALA ZA LETO, KI SE KONČA NA 31. 12. 2023.....	14
3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	16
3.1 POROČAJOČA DRUŽBA IN ODVISNE DRUŽBE.....	16
3.2 PODLAGE ZA SESTAVO KONSOLIDIRANIH RAČUNOVODSKIH IZKAZOV.....	16
3.3 POMEMBNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSKIH USMERITVAH.....	26
3.4 POROČANJE PO ODSEKIH.....	37
3.5 OBVLADOVANJE FINANČNIH TVEGANJ.....	37
3.6 POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM.....	39
3.6.1 PRIHODKI OD PRODAJE.....	39
3.6.2 DRUGI POSLOVNI PRIHODKI.....	40
3.6.3 USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI.....	40
3.6.4 SPREMEMBA VREDNOSTI ZALOG.....	40
3.6.5 NABAVNA VREDNOST PRODANEGA BLAGA IN MATERIALA.....	40
3.6.6 STROŠKI MATERIALA.....	41
3.6.7 STROŠKI STORITEV.....	41
3.6.8 STROŠKI DELA.....	42
3.6.9 DRUGI POSLOVNI ODHODKI.....	43
3.6.10 AMORTIZACIJA.....	43
3.6.11 IZGUBA IZ OSLABITVE POSLOVNIH TERJATEV IN POGODBENIH SREDSTEV.....	43
3.6.12 ODPISI IN OSLABITVE NEFINANČNIH SREDSTEV.....	43
3.6.13 NETO FINANČNI IZID.....	44
3.6.14 DOBIČEK NA DELNICO.....	45
3.6.15 DAVKI.....	45
3.6.16 SPREMEMBE V DRUGEM VSEOBSEGAJOČEM DONOSU.....	48
3.6.17 NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DRUGA NEKRATKOROČNA SREDSTVA.....	49
3.6.18 NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA TER PRAVICA DO UPORABE SREDSTEV.....	51
3.6.19 NEKRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE.....	54
3.6.20 ZALOGE.....	54
3.6.21 KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE.....	55
3.6.22 DENAR IN DENARNI USTREZNIKI.....	56
3.6.23 PREDUJMI IN DRUGA KRATKOROČNA SREDSTVA.....	56
3.6.24 KAPITAL.....	56
3.6.25 REZERVACIJE ZA POZAPOSLITVENE IN DRUGE DOLGOROČNE ZASLUŽKE.....	58
3.6.26 DRUGE REZERVACIJE IN DRUGE NEKRATKOROČNE OBVEZNOSTI.....	60
3.6.27 FINANČNE OBVEZNOSTI IN OBVEZNOSTI IZ NAJEMOV.....	60
3.6.28 KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI DO DRUGIH.....	63

3.6.29	POGODBENE OBVEZNOSTI IZ NASLOVA PREDUJMOV	63
3.6.30	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI.....	64
3.6.31	POGOJNE OBVEZNOSTI.....	64
3.6.32	POJASNILA POSTAVK DENARNEGA TOKA	64
3.6.33	FINAČNI INSTRUMENTI IN OBVLADOVANJE TVEGANJ	65
3.6.34	DODATNA RAZKRITJA V SKLADU V ZGD-1 IN ZAKONOM O PREVZEMIH.....	72
3.6.35	DOGODKI PO DATUMU POROČANJA	73
3.6.36	VPLIV VOJNE V UKRAJINI NA POSLOVANJE SKUPINE	73
3.6.37	IZJAVA ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA	75
<i>POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA .....</i>		76

POSLOVNO POROČILO

Skupino SIP poleg matične družbe sestavljajo:

- SIP DISTRIBUCIJA d.o.o., Jastrebarsko, Hrvaška,
- S.A.R.L, SIP FRANCE, Porte de Savoie, Francija,
- SIP DISTRIBUTION UK LTD, Tewkesbury Glos, Združeno Kraljestvo,
- SIP DEUTSCHLAND GmbH, München, Nemčija,
- SIP DYSTRYBUCJA PL, Komorow, Poljska.

Obvladujoča družba ima v vseh odvisnih družbah 100 % delež kapitala.

Splošno. Poslovno leto 2023 je bilo za skupino SIP eno težjih v zadnjem obdobju. Lahko ga v grobem razdelimo na dve popolnoma različni polletji. Prvo polletje je zaznamovalo solidno povpraševanje z relativno stabilno ravniyo naročil ob umirjanju rasti cen materialov in sestavnih delov – z izjemo izredno visokega povečanja cen energentov.

Že od junija naprej pa smo zaznali močan upad naročil v celotni panogi, kar se je neposredno odrazilo na naših prodajnih rezultatih v drugem polletju. Recesija in obrat v pesimizem je posledica nekaj povezanih dejavnikov. Nekaj ključnih med njimi: (1) Dve predhodni leti inflacijsko pregretega povpraševanja po strojih, ki je nakopičilo zaloge gotovih proizvodov v distribuciji. (2) Vse hujši regulatorni pritiski na kmetijstvo v Evropi, povezani z zahtevami »zelenega prehoda«, ki vključujejo zahteve kmetom po opuščanju obdelave dela obdelovalnih površin, znižanju specifične uporabe fosfatov, nitratov in pesticidov ter ukinitvev ali vsaj drastično znižanje subvencij kmetom za uporabo goriva in drugih energentov. (3) Pritisk cenovno ugodnejše in manj nadzorovane konkurence iz tretjih držav – na primer Ukrajine. (4) Izrazito povečanje obrestnih mer kot posledica nadaljnjega zaostrovanja monetarne politike centralnih bank. Zaradi tega se je negotovost kmetijskih proizvajalcev glede obetov za prihodnost povečala, kar pa se je neposredno odrazilo v vse večji previdnosti pri odločanju o investicijah, tako v objekte kot v nove kmetijske stroje. Poleg tega so tudi posredniki v distribuciji - trgovci, obremenjeni z relativno visokimi zalogami izdelkov iz tekoče sezone ter večinoma močno odvisni od bančnega financiranja v taki situaciji še močneje znižali predsezonske nakupe.

Tako so se glede na polletje predhodnega leta v drugem polletju 2023 naša naročila znižala za 27 %, prodajna realizacija pa za več kot 30 %. Kljub zniževanju obsega proizvodnje v poletno-jesenskem delu se ob takem upadu naročil nismo mogli izogniti povečanju zalog gotovih izdelkov in povečani zadolženosti, zaradi pritiska fiksnih stroškov, med njimi stroškov dela in financiranja, pa tudi poslabšanju poslovnih rezultatov.

Čisti prihodki. Čisti prihodki od prodaje so bili v letu 2023 z 42,2 milijona evrov za 17% nižji kot v predhodnem letu. Prodali smo 3700 strojev, pri čemer prodaja izdelkov pod lastno blagovno znamko obsega 94% celotne prodaje. Skupina SIP poleg Slovenije prodaja v več kot 40 državah – med njimi so največji izvozni trgi Francija, Italija, Nemčija, Avstrija in Švica.

Razvoj in investicije. Skupina SIP je tudi v letu 2023 nadaljevala z intenzivnim razvojnim delom, osredotočenim na stroje za košnjo in pripravo travinja za spravilo in sicer za velike kmetijske proizvajalce ter profesionalne izvajalce kmetijskih storitev. Poleg investiranja v razvoj novih izdelkov se je nadaljevalo tudi posodabljanje proizvodnje, skupina SIP pa je konec leta dokončala tudi večjo investicijo v razstavn in komercialno-izobraževalni center. Za

povečanje materialnih in nematerialnih naložb smo v letu 2023 tako skupaj namenili 10,5 milijona evrov.

Poslovni izid in upravljanje denarnega toka. Skupina SIP je v poslovnem letu 2023 poslovala pozitivno, vendar poslabšano glede na rekordno leto 2022. Tako je realizirala 6 milijona evrov dobička pred obrestmi, davki in amortizacijo (EBITDA), kar je 29 % manj kot v predhodnem letu. Čisti poslovni izid v znesku 1,9 milijona evrov je za 57,52 % nižji kot v 2022. Kljub povečanju zalog in sočasnemu povečanemu investicijskemu tempu je skupina SIP skozi celotno leto ohranjala ustrezno stopnjo likvidnosti, vendar se je ob tem pomembno povečala tudi zadolženost.

Upravljanje s tveganji. Leto 2023 je pokazalo, da je naše poslovanje občutljivo za globalna in regionalna tržna tveganja, ki jih moramo v prihodnje učinkoviteje obvladovati s kombinacijo tržnih, razvojnih in proizvodnih ukrepov, pa tudi s prilagoditvijo strukture financiranja. Za obvladovanje kreditnega tveganja skupina SIP redno spremlja bonitete vseh večjih kupcev ter ključnih dobaviteljev. Valutnemu tveganju je skupina SIP izpostavljena v manjši meri, saj ima veliko večino prodajnih, nakupnih in finančnih pogodb vezanih na evro. Skupina SIP ima sklenjene vse potrebne zavarovalne police za zavarovanje pred požarom in naravnimi nesrečami, zavarovanje pri okvarah strojev in zavarovanje proizvajalčeve odgovornosti. Skupina je z vlaganji v preteklih letih že odpravila ključna tveganja za okolje, vendar še nadaljuje z aktivnostmi in investicijami v smeri »zelene« transformacije poslovanja. Skupina SIP ustrezno varuje vse svoje informacijske baze in programe, tudi na lokacijah izven sedeža. Z dosledno uporabo priporočenih zaščitnih ukrepov smo tudi ustrezno obvladali tveganja v zvezi s pandemijo koronavirusa.

Zaposlovanje. Skupina SIP je konec leta zaposlovala 300 delavcev. Povprečno število zaposlenih v letu 2023 je 300 (2022: 288). Tudi v letu 2023 smo organizirali usposabljanje in izobraževanje z namenom ohranitve oziroma širitve kompetenc zaposlenih.

Načrti. Skupina SIP bo še naprej:

- razvijala inovativne in konkurenčne stroje za košnjo ter pripravo in spravilo travinja s poudarkom na izboljšani uporabniški izkušnji;
- izboljševala produktivnost z optimizacijo in digitalizacijo svojih proizvodnih procesov;
- s programi šolanja kupcev in po-prodajne podpore utrjevala svojo blagovno znamko in širila distribucijsko mrežo;
- usposabljala sodelavce, ki bodo tudi vnaprej temelj za naš uspeh na trgu.

Šempeter v Savinjski dolini, 25. april 2024

mag. Uroš Korže
predsednik Upravnega odbora

IZJAVA O UPRAVLJANJU SKUPINE SIP

Upravni odbor obvladujoče družbe SIP, d.d. Šempeter v Savinjski dolini (v nadaljevanju "obvladujoča družba"), izjavlja, da je Letno poročilo Skupine SIP za poslovno leto 2023, vključno s to izjavo o upravljanju skupine, sestavljeno in objavljeno v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1), Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija ter drugimi veljavnimi predpisi in na njihovi podlagi sprejetih podzakonskih aktih. Podatki v Letnem poročilu za poslovno leto 2023 so sestavni del te izjave o upravljanju.

Obvladujoča družba in njene odvisne družbe niso sprejele posebnega kodeksa o upravljanju, ki bi ga uporabljale v poslovnem letu 2023. Skupina v tem obdobju tudi ni uporabljala posebnih kodeksov o upravljanju, ki bi jih sprejele tretje strani. V skupini so v zvezi z upravljanjem vzpostavljeni ustrezni standardi. Politika raznolikosti se v družbah v skupini ne izvaja. Pri zastopnosti v organih vodenja ali nadzora se uporabljajo strokovni kriteriji.

Sistem notranjih kontrol in upravljanje tveganj v družbah v skupini sicer zajema ukrepe in postopke obravnavanja in obdelave poslovnih dogodkov tako, da omogočajo pravočasno, resnično in pošteno poročanje o finančnem stanju družb v skupini in njihovih sredstvih. Notranje kontrole se izvajajo na več načinov. Poslovni dogodki so evidentirani na osnovi verodostojnih knjigovodskih listin. Pri vhodnih fakturah se uporablja podpisovanje po načelu »štirih oči« – z dvema podpisnikoma. Prek informacijskega sistema SAP je zagotovljena sledljivost transakcij. Kontrole se vršijo na več nivojih skozi primerjavo in usklajevanjem podatkov analitičnih knjigovodstev s podatki v knjigovodskih listinah kot tudi s podatki poslovnih partnerjev ali z dejanskim fizičnim stanjem sredstev ter z usklajevanjem med analitičnimi knjigovodstvi in glavno knjigo. Skupina je sicer stroškovno organizirana v stroškovne centre, pri čemer je za vsak center posebej imenovana odgovorna oseba za podpisovanje dokumentov, hkrati izvaja kontroling poslovanja stroškovnega centra v gospodarskem sektorju.

Podatki iz četrte točke petega odstavka 70. člena ZGD-1 so razvidni iz Letnega poročila o poslovanju skupine.

Obvladujoča družba ima enotni sistem upravljanja. Obvladujočo družbo vodi, zastopa in predstavlja ter nadzoruje izvajanje njenih poslov, upravni odbor, njegova sestava in delo pa temeljita na zakonskih določbah in določbah statuta obvladujoče družbe. Obvladujočo družbo zastopa in predstavlja predsednik upravnega odbora, lahko pa tudi člani upravnega odbora skupaj. V kolikor upravni odbor imenuje izvršnega direktorja izmed članov upravnega odbora, ta obvladujočo družbo zastopa samostojno in neomejeno, sicer pa le v okviru pooblastil, ki mu jih določi upravni odbor. Obvladujoča družba ima prokurista, ki zastopa družbo v okviru zakonskih in statutarnih pooblastil. Odvisne družbe so ustanovljene v obliki družb z omejeno odgovornostjo.

Upravni odbor v skladu s statutom obvladujoče družbe sestavljajo najmanj trije in največ sedem članov, najmanj enega pa imenuje svet delavcev v skladu z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju. V letu 2023 je bil upravni odbor sestavljen iz šestih članov, pet članov je bilo imenovanih s strani delničarjev na skupščini, enega člana pa je imenoval svet delavcev v skladu z Zakonom o sodelovanju delavcem pri upravljanju. Upravni odbor je imenoval, izmed svojih članov, izvršnega direktorja z dveletnim mandatom, ki ga je izvršni direktor nastopil z dnem 26.05.2023. Upravni odbor pri svojem delu uporablja Poslovnik o delu upravnega odbora.

Skupščina deluje v skladu z zakonskimi določili in statutom obvladujoče družbe. Delničarji lahko pravice iz delnic uresničujejo neposredno ali prek pooblaščenecv, ki se morajo izkazati s pisnim pooblastilom. Obveščenost delničarjev poteka v skladu z zakonskimi določili (spletna stran družbe in spletna stran AJPES).

Obvladujoča družba nima revizijske komisije niti ni zavezana k njenemu imenovanju, ker je nejavna delniška družba. Glede na velikost, kompleksnost in profil tveganj ter glede na to, da je vzpostavitev in vzdrževanje sistemov notranjih kontrol in obvladovanje tveganj v pristojnosti uprave obvladujoče družbe, zaenkrat prav tako ni razloga za vzpostavitev posebne revizijske komisije.

Skupina sicer redno spremlja svoje poslovanje in spremembe svojih sredstev ob hkratnem proučevanju okolja skupine z namenom pravočasnega prepoznavanja sprememb v tveganjih in izpostavljenosti.

DOGODKI PO DATUMU POROČANJA

Skupina na dan 31. 12. 2023 odstopa pri pogodbenih finančnih zavezah za prejeta posojila od poslovnih bank. Pred zaključkom poslovnega leta 2023 je skupina obvestila poslovne banke o prekoračitvi in potrebi po odpustku. Skupina je pridobila odpustke za kršitve pogodbenih finančnih zavez za posojila v višini 7.181.553 EUR, medtem ko za del dolgoročnega posojila v višini 4.743.395 EUR še čaka zaključek postopka pridobitve odpustka. Ker skupina za omenjeno posojilo še ni prejela odpustka, se znesek v višini 4.743.395 EUR prenese med kratkoročna posojila. Pogodbena zapadlost omenjenega posojila ostaja nespremenjena.

Skupina je po datumu poročanja aktivirala SIP center v višini 6.674.903 EUR, ki je bil na datum poročanja prikazan med sredstvi v pridobivanju.

Od datuma konsolidiranih računovodskih izkazov do dneva priprave tega poročila skupina ni imela drugih dogodkov, ki bi vplivali na resničnost in poštenost prikazanih konsolidiranih računovodskih izkazov za leto 2023.

Šempeter v Savinjski dolini, 25. april 2024

mag. Uroš Korže
predsednik Upravnega odbora

RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE SIP ŠEMPETER V SAVINJSKI DOLINI

ZA LETO 2023

Registracija
obvladujoče družbe: SIP strojna industrija, d.d. Šempeter v Savinjski dolini je registrirana pri
Okrožnem sodišču v Celju pod vl. št. 1/00268/00

Naslov: Juhartova ulica 2, 3311 Šempeter v Savinjski dolini

Osnovni kapital: 1.724.695 EUR

Matična številka: 5034523

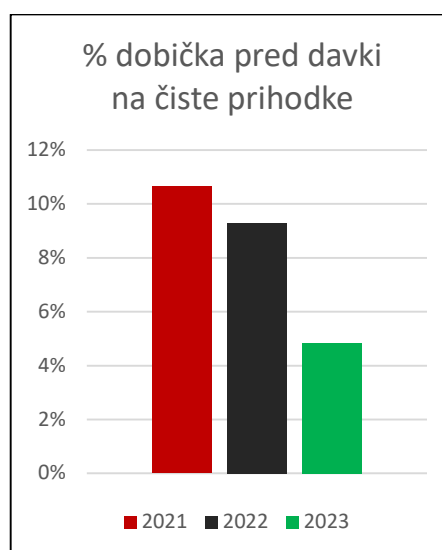
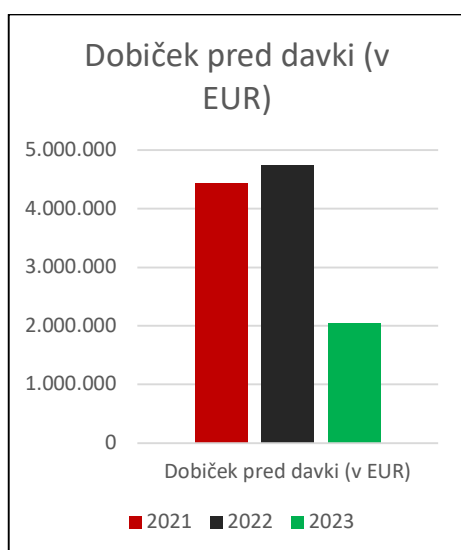
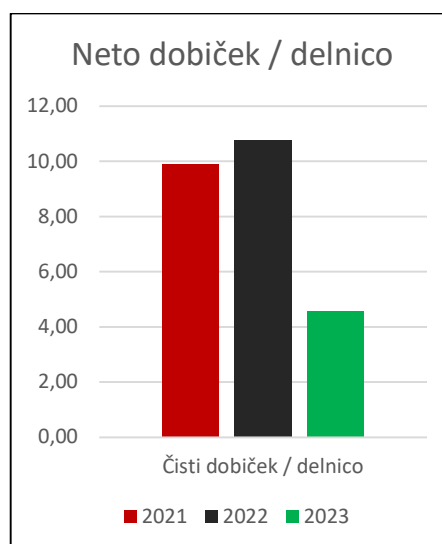
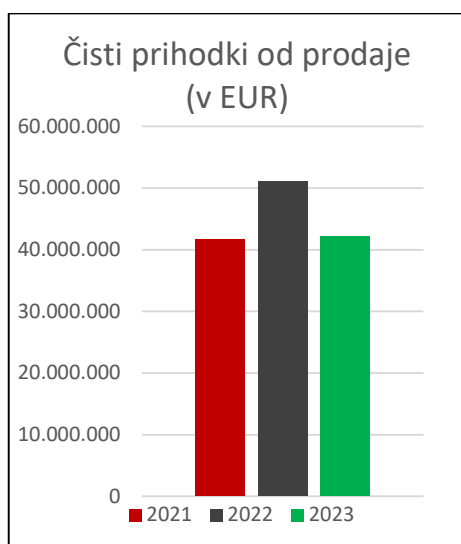
Davčna številka: 24049174

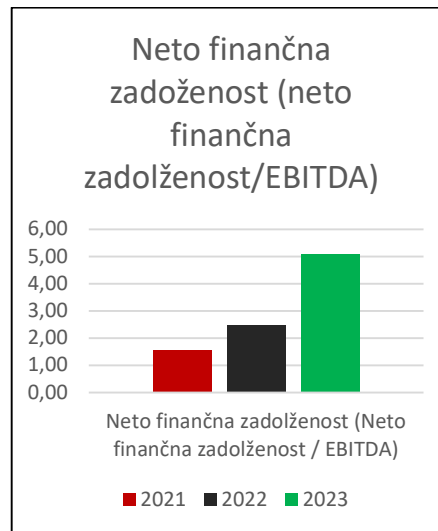
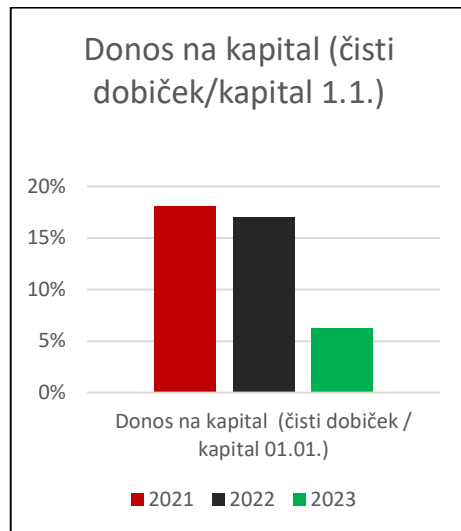
Šifra dejavnosti: 28.300 Proizvodnja kmetijskih strojev

1. POUDARKI FINANČNEGA POSLOVANJA

	2021	2022	2023
Čisti prihodki od prodaje (v EUR)	41.641.113	51.065.898	42.167.885
Neto dobiček / delnico	9,91	10,76	4,57
Dobiček pred davki (v EUR)	4.433.735	4.743.715	2.036.684
% dobička pred davki na čiste prihodke	10,65%	9,29%	4,83%
Donos na kapital (čisti dobiček / kapital 1. 1.)	18,09%	17,01%	6,24%
Neto finančna zadolženost (v EUR)	11.744.470	21.286.579	30.666.135
EBITDA (v EUR)	7.488.345	8.516.043	6.019.548
Neto finančna zadolženost (Neto finančna zadolženost / EBITDA)	1,57	2,5	5,1

2. KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI

2.1 KONSOLIDIRANI IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA ZA LETO, KI SE JE KONČALO 31. 12. 2023

(v EUR)	Pojasnila	2023	2022
Prihodki od prodaje	3.6.1	42.167.885	51.065.898
Drugi poslovnih prihodki	3.6.2	378.956	154.988
Usredstveni lastni proizvodi	3.6.3	262.701	204.544
Sprememba vrednosti zalog	3.6.4	5.240.788	2.823.808
POSLOVNI PRIHODKI		48.050.330	54.249.238
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	3.6.5	563.658	674.337
Stroški materiala	3.6.6	23.917.137	26.985.058
Stroški storitev	3.6.7	7.301.356	7.966.217
Stroški dela	3.6.8	9.685.014	9.749.306
Drugi poslovni odhodki	3.6.9	563.617	358.277
Amortizacija	3.6.10	2.859.576	2.561.699
Izguba iz oslabitve poslovnih terjatev in pogodbenih sredstev	3.6.11	439	7.553
Odpisi in oslabitve nefinančnih sredstev	3.6.12	345.706	948.600
POSLOVNI ODHODKI		45.236.503	49.251.047
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA		2.813.827	4.998.191
Finančni prihodki	3.6.13	79.193	10.111
Finančni odhodki	3.6.13	856.336	264.587
NETO FINANČNI IZID		-777.143	-254.476
ČISTI POSLOVNI IZID PRED DAVKI		2.036.684	4.743.715
Davek iz dobička	3.6.15	201.734	352.922
Odloženi davek	3.6.15	-57.277	-63.332
ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA		1.892.227	4.454.124

Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom so del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

2.2 KONSOLIDIRANI IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA ZA LETO KI SE JE KONČALO NA 31. 12. 2023

(v EUR)	Pojasnila	2023	2022
ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA	3.6.16	1.892.227	4.454.124
Sprememba revalorizacijskih rezerv iz prevrednotenja		0	1.226.737
Nerealizirani aktuarski dobički in izgube		17.787	74.997
Spremembe odloženih davkov		-257.334	-158.199
Druge spremembe		0	-101.584
Prevedbene razlike		-15.308	-85.694
Drugi vseobsegajoči donos, ki v prihodnje ne bo pripoznan v izkazu poslovnega izida		-254.855	956.257
Drugi vseobsegajoči donos, ki bo v prihodnje pripoznan v izkazu poslovnega izida		0	0
CELOTNI VSEOBSEGAJOČI DONOS POSLOVNEGA LETA		1.637.372	5.410.381

Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom so del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

2.3 KONSOLIDIRANI IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA NA DAN 31. 12. 2023

(v EUR)	Pojasnila	31. 12. 2023	31. 12. 2022
SREDSTVA			
Neopredmetena sredstva in druga nekratkoročna sredstva	3.6.17	3.741.982	2.735.974
Pravica do uporabe najetih sredstev	3.6.18	3.718.528	4.391.147
Nepremičnine, naprave in oprema	3.6.18	34.690.731	27.738.308
Poslovne terjatve	3.6.19	0	0
Odložene terjatve za davek	3.6.15	314.659	253.640
NEKRATKOROČNA SREDSTVA SKUPAJ		42.465.900	35.119.068
Zaloge	3.6.20	25.825.262	22.448.374
Poslovne terjatve	3.6.21	6.014.769	7.752.184
Denar in denarni ustrezniki	3.6.22	148.926	383.270
Predujmi in druga sredstva	3.6.23	115.591	528.693
KRATKOROČNA SREDSTVA SKUPAJ		32.104.548	31.112.520
SREDSTVA SKUPAJ		74.570.448	66.231.588
KAPITAL IN OBVEZNOSTI			
	3.6.24		
Vpoklicani kapital		1.724.695	1.724.695
Kapitalske rezerve		1.834.498	1.834.498
Rezerve za lastne delnice		2.938	2.938
Lastne delnice		-2.938	-2.938
Revalorizacijske rezerve		8.199.744	8.482.081
Rezerve za pošteno vrednost		-35.499	-57.693
Prevedbene razlike		-55.597	-40.289
Preneseni poslovni izid		18.422.164	13.947.444
Čisti poslovni izid		1.892.227	4.454.124
KAPITAL SKUPAJ		31.982.232	30.344.860
Rezervacije za pozaposlitvene in druge nekratkoročne zasluzke	3.6.25	750.956	701.714
Druge rezervacije	3.6.26	153.116	187.789
Druge obveznosti		0	3.750
Finančne obveznosti	3.6.27	8.357.280	10.648.254
Obveznosti iz najemov	3.6.27	2.326.187	1.550.666
Odložene obveznosti za davek	3.6.15	2.081.021	1.821.894
NEKRATKOROČNE OBVEZNOSTI SKUPAJ		13.668.560	14.914.066
Finančne obveznosti	3.6.27	18.805.276	8.329.389
Obveznosti iz najemov	3.6.27	1.326.318	1.141.540
Poslovne obveznosti	3.6.28	7.057.509	10.084.906
Prejeti predujmi	3.6.29	1.007.422	1.267.972
Druge kratkoročne obveznosti	3.6.30	723.131	148.855
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI SKUPAJ		28.919.656	20.972.663
KAPITAL IN OBVEZNOSTI SKUPAJ		74.570.448	66.231.588

Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom so del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

2.4 KONSOLIDIRANI IZKAZ DENARNIH TOKOV ZA LETO, KI SE JE KONČALO NA 31. 12. 2023

(v EUR)	Pojasnilo	2023	2022
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
	3.6.32		
Prejemki iz poslovanja		49.543.365	55.367.051
Prejemki od prodaje proizvodov in storitev		45.523.221	50.829.919
Drugi prejemki iz poslovanja		4.020.144	4.537.132
Izdatki pri poslovanju		-42.926.974	-54.470.352
Izdatki za nakupe materiala in storitev		-30.872.324	-42.581.256
Izdatki za plače in deleže zaposlenih v dobičku		-7.100.676	-6.582.839
Izdatki za dajatve vseh vrst		-4.953.974	-5.306.257
NETO DENARNI TOK IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		6.616.391	896.699
DENARNI TOKOVI IZ INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
Prejemki pri investiranju		7.365	1.650
Prejemki od odtujitve nepremičnin, naprav in opreme		7.365	1.650
Izdatki pri investiranju		-9.441.413	-7.509.424
Izdatki za pridobitev nepremičnin, naprav in opreme		-8.140.861	-6.242.262
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev		-1.300.552	-1.267.162
NETO DENARNI TOK IZ INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI		-9.434.048	-7.507.774
DENARNI TOKOVI IZ AKTIVNOSTI FINANCIRANJA			
Prejemki pri financiranju		18.821.141	14.998.355
Prejemki od prejetih posojil		18.821.141	14.998.355
Izdatki pri financiranju		-16.284.722	-8.334.454
Izdatki za transakcijskimi stroški povezanimi s prejetimi posojili		-672.020	-152.044
Izdatki za odplačila prejetih posojil		-13.899.180	-5.437.561
Izdatki za nakup lastnih delnic		0	-2.938
Izdatki za izplačila dividend		0	-1.240.788
Izdatki za odplačila obveznosti iz leasing pogodb		-1.713.522	-1.501.123
NETO DENARNI TOK IZ AKTIVNOSTI FINANCIRANJA		2.536.419	6.663.901
NETO POVEČANJE ALI ZMANJŠANJE DENARJA IN DENARNIH USTREZNIKOV		-281.238	52.826
Denar in denarni ustrezniki na začetku obdobja		383.270	329.466
Učinki sprememb deviznih tečajev na denarna sredstva		46.894	978
DENAR IN DENARNI USTREZNIKI NA KONCU OBDOBJA		148.926	383.270

Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom so del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

2.5 KONSOLIDIRANI IZKAZ GIBANJA KAPITALA ZA LETO, KI SE KONČA NA 31. 12. 2023

(v EUR)	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	REZERVE IZ DOBIČKA		Revalor. rezerve	Rezerve za pošteno vrednost	Prevedbene razlike	Preneseni čisti posl. izid	Čisti poslov. izid posl. leta	Skupaj kapital
			Rezerve za lastne delnice	Last. del. odbitna pos.						
KONČNO STANJE 31.12.2022	1.724.695	1.834.498	2.938	-2.938	8.482.081	-57.693	-40.289	13.947.444	4.454.124	30.344.860
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja										
Čisti poslovni izid poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	1.892.228	1.892.228
Prevrednotenje nepremičnin (skupaj z učinki odloženih davkov)	0	0	0	0	-257.334	0	0	0	0	-257.334
Drugi vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	17.787	0	0	0	17.787
Drugi vseobsegajoči donos – prevedbene razlike	0	0	0	0	0	0	-15.308	0	0	-15.308
CELOTNI VSEOBSEGAJOČI DONOS POROČEVALSKEGA OBDOBJA SKUPAJ	0	0	0	0	-257.334	17.787	-15.308	0	1.892.228	1.637.373
Transakcije z lastniki družbe										
Druge spremembe - aktuar	0	0	0	0	0	4.408	0	-4.408	0	0
Druge spremembe - prenos reval. rezerv v preneseni izid ob odpravi sredstev	0	0	0	0	-25.004	0	0	25.004	0	0
Prenos dela čistega poslovnega izida predhodnega leta	0	0	0	0	0	0	0	4.454.124	-4.454.124	0
TRANSAKCIJE Z LASTNIKI SKUPAJ	0	0	0	0	-25.004	4.408	0	4.474.720	-4.454.124	0
STANJE 31.12.2023	1.724.695	1.834.498	2.938	-2.938	8.199.742	-35.501	-55.597	18.422.164	1.892.228	31.982.232

Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom so del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

(v EUR)	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	REZERVE IZ DOBIČKA		Revalor. rezerve	Rezerve za pošteno vrednost	Prevedbene razlike	Preneseni čisti posl. izid	Čisti poslov. izid posl. leta	Skupaj kapital
			Rezerve za lastne delnice	Last. del. odbitna pos.						
KONČNO STANJE 31.12.2021	1.724.695	1.834.498	0	0	7.748.601	-135.150	45.405	10.864.593	4.100.325	26.182.968
Sprememba ločenih izkazov po izvedeni konsolidaciji za leto 2021	0	0	0	0	0	0	0	0	-4.761	-4.761
KONČNO STANJE 31.12.2021	1.724.695	1.834.498	0	0	7.748.601	-135.150	45.405	10.864.593	4.095.564	26.178.206
Čisti poslovni izid poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	4.454.124	4.454.124
Prevrednotenje nepremičnin	0	0	0	0	966.954	0	0	0	0	966.954
Drugi vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	74.997	0	0	0	74.997
Drugi vseobsegajoči donos – prevedbene razlike	0	0	0	0	0	0	-85.694	0	0	-85.694
CELOTNI VSEOBSEGAJOČI DONOS POROČEVALSKEGA OBDOBJA SKUPAJ	0	0	0	0	966.954	74.997	-85.694	0	4.454.124	5.410.381
Transakcije z lastniki družbe										
Dividende	0	0	0	0	0	0	0	-1.240.788	0	-1.240.788
Nakup lastnih delnic (deležev)	0	0	0	-2.938	0	0	0	0	0	-2.938
Oblikovanje rezerv za lastne delnice	0	0	2.938	0	0	0	0	-2.938	0	0
Druge spremembe - aktuar	0	0	0	0	0	2.460	0	-2.460	0	0
Druge spremembe - prenos reval. rezerv v preneseni izid ob odpravi sredstev	0	0	0	0	-233.473	0	0	233.473	0	0
Prenos dela čistega poslovnega izida predhodnega leta	0	0	0	0	0	0	0	4.095.564	-4.095.564	0
TRANSAKCIJE Z LASTNIKI SKUPAJ	0	0	2.938	-2.938	-233.473	2.460	0	3.082.851	-4.095.564	-1.243.726
STANJE 31. 12. 2022	1.724.695	1.834.498	2.938	-2.938	8.482.082	-57.693	-40.289	13.947.444	4.454.124	30.344.860

Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom so del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

3.1 POROČAJOČA DRUŽBA IN ODVISNE DRUŽBE

SIP strojna industrija, d.d., Šempeter v Savinjski dolini (v nadaljevanju “obvladujoča družba”), je družba s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je Juhartova ulica 2, 3311 Šempeter v Savinjski dolini. V nadaljevanju so predstavljeni konsolidirani računovodski izkazi Skupine SIP Šempeter v Savinjski dolini (v nadaljevanju “skupina”) za leto, ki se je končalo dne 31. decembra 2023. Primarna dejavnost skupine je proizvodnja kmetijskih strojev.

Konsolidirano letno poročilo skupine je na voljo na sedežu obvladujoče družbe.

3.2 PODLAGE ZA SESTAVO KONSOLIDIRANIH RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

a. Podlaga za konsolidiranje

Konsolidirani računovodski izkazi skupine vključujejo računovodske izkaze obvladujoče družbe in odvisnih družb.

Odvisne družbe

Odvisne družbe so družbe, ki jih obvladuje skupina. Obvladovanje obstaja, ko:

- je naložbenik izpostavljen ali upravičen do spremenljivih donosov iz vpletenosti oz. podjetja, v katero naložbi;
- ima možnost vplivati na zadevni donos na podlagi svojega obvladovanja podjetja, v katero naložbi, oz. prejemnika finančne naložbe;
- obstaja povezava med močjo in donosom.

Računovodski izkazi odvisnih družb so vključeni v konsolidirane računovodske izkaze skupine od datuma, ko se obvladovanje začne, do datuma, ko preneha. Računovodske usmeritve odvisnih družb so usklajene z usmeritvami skupine.

Presoja obvladovanja se opravi ob nakupu naložbe in ob pripravi računovodskih izkazov. Po izgubi obvladovanja skupina odpravi pripoznanje sredstev in obveznosti odvisnega podjetja, neobvladujočih deležev ter tudi pripoznanje drugih sestavin kapitala, ki se nanašajo na odvisno družbo. Kakršnikoli presežki ali primanjkljaji, ki se pojavijo pri izgubi obvladovanja, se pripoznajo v poslovnem izidu.

Posli, izvzeti iz konsolidiranih računovodskih izkazov

Pri sestavi konsolidiranih računovodskih izkazov so izločena stanja, dobički in izgube, ki izhajajo iz poslov znotraj skupine.

b. Podatki odvisnih družb vključenih v konsolidacijo v letu 2023 in 2022

Ime odvisne družbe	Naslov odvisne družbe	Delež lastništva	Vrednost kapitala 31.12.2023 (v EUR)	Čisti poslovni izid 2023 (v EUR)
SIP DISTRIBUCIJA D.O.O.	NOVAKI PETROVINSKI 4 A, JASTREBARSKO	100%	48.913	4.157
S.A.R.L. SIP FRANCE	1006 ROUTE DEPARTEMENTALE FRANCIN, PORTE DE SAVOIE	100%	235.766	29.275
SIP DISTRIBUTION UK LTD	18-32 LONDON ROAD, STAINES-UPON-THAMES	100%	326.759	-259.704
SIP DEUTSCHLAND GmbH	TERMINALSTRASSE MITTE 18, MÜNCHEN-FLUGHAFEN	100%	238.338	17.357
SIP DYSTRYBUCJA PL	UL. ALEJA STARYCH LIP, NR 16, KOMORÓW	100%	260.957	21.301

Ime odvisne družbe	Naslov odvisne družbe	Delež lastništva	Vrednost kapitala 31.12.2022 (v EUR)	Čisti poslovni izid 2022 (v EUR)
SIP DISTRIBUCIJA D.O.O.	NOVAKI PETROVINSKI 4 A, JASTREBARSKO	100%	44.745	5.761
S.A.R.L. SIP FRANCE	1006 ROUTE DEPARTEMENTALE FRANCIN, PORTE DE SAVOIE	100%	56.491	18.783
SIP DISTRIBUTION UK LTD	18-32 LONDON ROAD, STAINES-UPON-THAMES	100%	653.842	63.307
SIP DEUTSCHLAND GmbH	TERMINALSTRASSE MITTE 18, MÜNCHEN-FLUGHAFEN	100%	20.981	2.970
SIP DYSTRYBUCJA PL	UL. ALEJA STARYCH LIP, NR 16, KOMORÓW	100%	24.419	3.054

Obvladujoča družba je v letu 2023 realizirala čisti poslovni izid v višini 2.158.036 EUR (4.272.229 EUR v letu 2022) ter na 31. 12. 2023 beležila 32.181.943 EUR (30.263.460 EUR na 31. 12. 2022) kapitala.

Obvladujoča družba je v letu 2022 ustanovila družbo SIP DYSTRYBUCJA PL. V letu 2023 ni bila ustanovljena nobena družba, niti ni bila pridobljena družba v okviru poslovne kombinacije.

Osnovni kapital skupine na dan 31. 12. 2023 znaša 1.724.695 EUR (1.724.695 EUR na 31. 12. 2022).

c. Predpostavka delujočega podjetja in nastanka poslovnega dogodka

Pri sestavljanju konsolidiranih računovodskih izkazov sta bili uporabljeni temeljni računovodski predpostavki nastanka poslovnega dogodka in delujočega podjetja.

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljene na podlagi predpostavke o delujočem podjetju, kar pomeni, da se sredstva pridobivajo in se obveznosti poravnajo v pogojih normalnega poslovanja.

Poslovodstvo obvladujoče družbe je izvedla presojo vzdržnosti zadolženosti ki na 31. december 2023 znaša 27.162.556 EUR (18.851.933 EUR na 31. 12. 2022), prav tako pokritje kratkoročnih obveznosti s kratkoročnimi sredstvi. Kratkoročna sredstva presegajo kratkoročne obveznosti za 7.261.437 EUR (9.591.724 EUR na 31. 12. 2022). Skupina je v letu 2023 realizirala pozitiven poslovni izid v višini 1,9 mio EUR (za leto 2022 4,5 mio EUR). Poslovodstvo načrtuje zadostne pozitivne denarne tokove iz poslovanja in povečanje dobičkonosnosti poslovanja v prihodnje, zato je trenutna raven zadolženosti, glede na predvideni obseg poslovanja, na srednji rok vzdržna. Glede na opisano, poslovodstvo obvladujoče družbe upravičeno pričakuje, da bo skupina imela zadostne finančne vire za nadaljevanje poslovanja v napovedljivi prihodnosti.

Konsolidirani računovodski izkazi posledično ne vsebujejo nobenih prilagoditev, ki bi bile potrebne, če predpostavka delujočega podjetja ne bi veljala.

d. Izjava o skladnosti

Konsolidirani računovodski izkazi skupine so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija ter s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in jih je sprejela tudi Evropska unija, in v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah.

Upravni odbor obvladujoče družbe je konsolidirane računovodske izkaze skupine za leto 2023 potrdil dne, 25. aprila 2024.

e. Novi in revidirani standardi MSRP, ki veljajo v tekočem letu

Z dnem 1. januarja 2023 veljajo naslednji novi standard, spremembe obstoječih standardov in nova pojasnila, ki jih je izdal Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) ter sprejela EU:

- **MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe:** MSRP 17 je uvedel mednarodno usklajen pristop k obračunavanju zavarovalnih pogodb. Pred sprejetjem MSRP 17 je bilo v svetu veliko raznolikosti pri obračunavanju in razkrivanju zavarovalnih pogodb, pri čemer je MSRP 4 dovoljeval, da se še naprej uporabljajo številni prejšnji računovodski pristopi (ki niso bili v skladu z MSRP). MSRP 17 bo za mnoge zavarovalnice pomenil pomembne spremembe, ki bodo zahtevale prilagoditve obstoječih sistemov in procesov. Novi standard zavzema stališče, da zavarovalne pogodbe združujejo značilnosti finančnega instrumenta in storitvene pogodbe ter da mnoge ustvarjajo denarne tokove, ki se s časom bistveno spreminjajo.

Sprememba ni imela vpliva na sestavo konsolidiranih računovodskih izkazov skupine.

- **Razkritje računovodskih usmeritev (sprememba MRS 1 in Izjava o praksi MSRP 2):** UOMRS je februarja 2021 izdal spremembe MRS 1, ki spreminjajo zahteve po razkritju v zvezi z računovodskimi usmeritvami, in sicer iz "pomembnih računovodskih usmeritev" v "pomembne informacije o računovodskih usmeritvah". Spremembe vsebujejo navodila, kdaj se informacije o računovodskih usmeritvah verjetno štejejo za bistvene. Spremembe MRS 1 veljajo za letna poročevalska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje, pri čemer je dovoljena zgodnejša uporaba. Ker so Praktična stališča MSRP neobvezna navodila, za spremembe Praktičnega stališča MSRP 2 ni bil določen obvezen datum začetka veljavnosti.

Sprememba je imela vpliv na sestavo konsolidiranih računovodskih izkazov skupine.

- **Opredelitev računovodskih ocen (sprememba MRS 8 - Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake):** Februarja 2021 je UOMRS izdal spremembe MRS 8, ki so dodale opredelitev računovodskih ocen v MRS 8. Dopolnila obravnavajo spremembe računovodskih usmeritev in računovodskih ocen ob začetku tega obdobja ali kasneje in opredeljujejo računovodske ocene kot denarne zneske v računovodskih izkazih, s katerimi je povezana negotovost z vidika njihovega merjenja. Prav tako dopolnila pojasnjujejo, kaj so spremembe računovodskih ocen in kako se te razlikujejo od sprememb računovodskih usmeritev in popravkov napak. Spremembe MRS 8 veljajo za letna poročevalska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje, pri čemer je dovoljena zgodnejša uporaba.

Sprememba ni imela vpliva na sestavo konsolidiranih računovodskih izkazov. Skupina je spremembe vključila v računovodske usmeritve.

- **Odloženi davek v zvezi s terjatvami in obveznostmi, ki izhajajo iz ene transakcije (spremembe MRS 12):** Maja 2021 je UOMRS izdal spremembe MRS 12, ki pojasnjujejo, ali izjema od začetnega pripoznanja velja za tiste transakcije, ki imajo za posledico hkratno pripoznanje sredstva in obveznosti (npr. najem v okviru MSRP 16). Spremembe uvajajo dodatno sodilo za izvzetje iz začetnega pripoznanja po MRS 12.15, po katerem izvzetje ne velja za začetno pripoznanje sredstva ali obveznosti, ki v času transakcije povzroči enake obdavčljive in odbitne začasne razlike.

Sprememba ni imela vpliva na sestavo konsolidiranih računovodskih izkazov.

- **Mednarodna davčna reforma - vzorčna pravila drugega stebra (spremembe MRS 12):** Decembra 2021 je Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) objavila dokument Davčni izzivi, ki izhajajo iz digitalizacije gospodarstva - globalna vzorčna pravila proti eroziji davčne osnove (drugi steber): Vključujoč okvir za BEPS (modelska pravila drugega stebra). Marca 2022 je OECD objavil komentarje in ilustrativne primere, ki podrobneje pojasnjujejo uporabo in delovanje pravil ter pojasnjujejo nekatere izraze. Zainteresirane strani so pri IASB izrazile pomisleke glede morebitnih posledic za obračunavanje davka od dobička, zlasti obračunavanje odloženih davkov, ki izhajajo iz vzorčnih pravil drugega stebra. Kot odgovor na pomisleke zainteresiranih strani je IASB 23. maja 2023 izdal končne spremembe Mednarodna davčna reforma - modelska pravila drugega stebra. Spremembe uvajajo začasno izjemo za podjetja pri pripoznavanju in razkrivanju informacij o odloženih terjativah in obveznostih za davek, povezanih z modelskimi pravili drugega stebra. Spremembe določajo tudi dodatne zahteve po razkritju v zvezi z izpostavljenostjo podjetja davkom iz dobička iz drugega stebra.

Sprememba ni imela vpliva na sestavo konsolidiranih računovodskih izkazov.

- f. **Standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal UOMRS in sprejela EU, vendar še niso v veljavi**

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov je UOMRS izdal naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je sprejela EU, a še niso stopili v veljavo:

- **Obveznost najema pri prodaji in povratnem najemu (sprememba MSRP 16):** Spremembe uvajajo zahtevo, da mora prodajalec-najemnik določiti "plačila za najem" ali "popravljenplačila za najem" tako, da prodajalec-najemnik ne bi pripoznal nobenega zneska dobička ali izgube, ki se nanaša na pravico do uporabe, ki jo obdrži prodajalec-najemnik.

Skupina vpliv spremembe standarda še preučuje.

g. Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal UOMRS, vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov:

- **Razvrstitev obveznosti med kratkoročne ali dolgoročne (Sprememba MRS 1):** UOMRS je januarja 2020 izdal spremembe MRS 1 - Razvrščanje obveznosti kot kratkoročnih ali nekratkoročnih, ki so bile dodatno delno spremenjene s spremembami Nekratkoročne obveznosti s pogodbami, izdanimi oktobra 2022. Spremembe zahtevajo, da mora biti pravica podjetja do odložitve poravnave obveznosti za najmanj dvanajst mesecev po poročevalskem obdobju vsebinska in mora obstajati na koncu poročevalskega obdobja. Na razvrstitev obveznosti ne vpliva verjetnost, da bo podjetje uveljavilo svojo pravico do odložitve poravnave za najmanj dvanajst mesecev po poročevalskem obdobju. Zaradi pandemije COVID-19 je Odbor odložil datum začetka veljavnosti sprememb za eno leto na letna poročevalska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2024 ali pozneje.

Skupina vpliv spremembe standarda še preučuje.

- **Sprememba - Dolgoročne obveznosti s pogodbami (sprememba MRS 1):** Po objavi sprememb MRS 1 Razvrščanje obveznosti kot kratkoročnih ali nekratkoročnih je UOMRS oktobra 2022 dodatno spremenil MRS 1. Če je pravica podjetja do odloga odvisna od izpolnjevanja določenih pogojev, takšni pogoji vplivajo na to, ali ta pravica obstaja ob koncu poročevalskega obdobja, če mora podjetje izpolniti pogoj ob koncu poročevalskega obdobja ali pred njim, in ne, če mora podjetje izpolniti pogoje po koncu poročevalskega obdobja. Spremembe pojasnjujejo tudi pomen pojma "poravnava" za namen razvrstitve obveznosti med kratkoročne ali nekratkoročne.

Skupina vpliv spremembe standarda še preučuje.

- **Finančni dogovori dobaviteljev (Sprememba MRS 7 in MSRP 7):** UOMRS je 25. maja 2023 izdal dokument Finančni dogovori dobaviteljev, ki spreminja MRS 7 Izkaz denarnih tokov in MSRP 7 Finančni instrumenti: Razkritja (spremembe). Te spremembe so nastale kot posledica vloge, ki jo je prejel Odbor za pojasnjevanje MSRP in se nanaša na predstavitev obveznosti in z njimi povezanih denarnih tokov, ki izhajajo iz dogovorov o financiranju dobaviteljev, ter s tem povezanih razkritij. Kot odziv na te povratne informacije je IASB izvedel ozko področje določanja standardov, kar je privedlo do sprememb. Spremembe zahtevajo, da podjetja zagotovijo posebna razkritja (kvalitativna in kvantitativna), povezana z dogovori o financiranju dobaviteljev. Spremembe dajejo tudi napotke o značilnostih dogovorov o financiranju dobaviteljev.

Skupina vpliv spremembe standarda še preučuje.

- **Neizmenljivost (sprememba MRS 21):** UOMRS je 15. avgusta 2023 izdal dokument »neizmenljivost (ang. Lack of Exchangeability), ki spreminja MRS 21 Učinki sprememb deviznih tečajev. Spremembe so nastale kot posledica vloge, ki jo je prejel Odbor za pojasnjevanje MSRP, o določitvi menjalnega tečaja v primeru dolgoročne nezmožnosti zamenjave. MRS 21 pred spremembami ni vseboval izrecnih zahtev za določitev menjalnega tečaja, kadar valuta ni zamenljiva za drugo valuto, kar je v praksi povzročilo raznolikost. Spremembe uvajajo zahteve za presojo, kdaj je valuta zamenljiva v drugo valuto in kdaj ne. Spremembe zahtevajo, da podjetje oceni promptni menjalni tečaj, če ugotovi, da valuta ni zamenljiva v drugo valuto. Spremembe veljajo za letna poročevalska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2025 ali pozneje, pri čemer je dovoljena zgodnejša uporaba.

Skupina vpliv spremembe standarda še preučuje.

h. Podlaga za merjenje

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljani na osnovi izvirnih vrednosti, razen finančnih instrumentov, ki so izkazani po pošteni ali odplačni vrednosti.

i. Funkcionalna in predstavitvena valuta

Konsolidirani računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v evrih (EUR) brez centov, evro pa je tudi funkcionalna valuta skupine. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah.

Preračuni sredstev in obveznosti v tujih valutah se v funkcionalno valuto pretvorijo po menjalnem tečaju na dan posameznega poslovnega dogodka. Pozitivne in negativne tečajne razlike, nastale iz takih poslov in prevrednotenja denarnih sredstev in obveznosti, izraženih v tujih valutah, se na datum konsolidiranega izkaza finančnega položaja v funkcionalno valuto pripoznajo v konsolidiranemu izkazu poslovnega izida.

Denarne postavke v tujih valutah so pretvorjene po tečajnici Banke Slovenije na zadnji dan leta. Nedenarne postavke, ki so izmerjene po nabavni vrednosti v tuji valuti, so pretvorjene po tečaju na dan posla, nedenarne postavke, ki so izmerjene po pošteni vrednosti v tuji valuti, pa so pretvorjene po tečaju na dan, ko je bila poštena vrednost določena.

j. Uporaba ocen in presoj

Poslovodstvo mora pri sestavi računovodskih izkazov podati ocene, presoje, na osnovi uporabljenih in pregledanih predpostavk, ki vplivajo na izkazane vrednosti sredstev, obveznosti, prihodkov in odhodkov. Oblikovanje ocen in s tem povezane predpostavke in negotovosti so razkrite v pojasnilih k posameznim postavkam. Ocene, presoje in predpostavke se redno pregledujejo. Ker so ocene podvržene subjektivni presoji in določeni stopnji negotovosti, se poznejši dejanski rezultati lahko razlikujejo od ocen. Spremembe računovodskih ocen, presoj in predpostavk se pripoznajo v obdobju, v katerem so bile ocene spremenjene, če sprememba vpliva samo na to obdobje, ali v obdobju spremembe in v prihodnjih obdobjih, če sprememba vpliva na prihodnja obdobja. Ocene in predpostavke so prisotne predvsem pri naslednjih presojah:

i.) Prihodki iz prodaje pogodb s kupci

Skupina je sprejela naslednje računovodske presoje, ki pomembno vplivajo na določitev zneska in trenutka pripoznavanja prihodkov iz pogodb s kupci:

- določitev trenutka izvršitve pogodbenih obveznosti.

Skupina je preko petstopenjskega modela preverila obstoj prodajnih pogodb, obstoj izvršitvenih obvez, identificirala transakcijsko ceno ter jo alocirala na posamezne izvršitvene obveze in izvedla presojo ali je potrebno prihodke pripoznavati v trenutku ali preko obdobja.

Na podlagi analize je bilo ugotovljeno, da lahko prihodke od prodaje blaga in storitev skupina v celoti pripoznava v trenutku prodaje. Od trenutka prodaje naprej skupina nima več obvladovanja nad prodanim blagom ali storitvami. Ugotovljeno je bilo tudi, da skupina nima izvršitvenih obvez, ki bi se nanašale na t.i. servisno garancijo.

ii.) Pravica do uporabe sredstev pri uporabi določil MSRP 16

Skupina pri obravnavi najemov po MSRP 16 uporablja izjemo kratkoročnih najemov in izjemo najemov nizke vrednosti.

Najemna pogodba vsebuje najem, če se z njo prenaša pravica do obvladovanja uporabe določenega sredstva za določeno obdobje v zameno za nadomestilo. Skupina za takšne pogodbe (razen za spodaj navedeni izjemi) pripozna:

- sredstva, ki predstavljajo pravice do uporabe sredstev v najemu (v konsolidiranem izkazu finančnega položaja jih izkazuje v okviru opredmetenih osnovnih sredstev),
- obveznosti iz najemov (v konsolidiranem izkazu finančnega položaja jih izkazuje v okviru finančnih obveznosti, v konsolidiranem izkazu denarnih tokov pa med denarnimi tokovi iz financirana).

Skupina uporablja dve izjemi, ki ju omogoča navedeni standard, in sicer iz pripoznavanja sredstev in obveznosti iz najemov, izvzame najeme, ki:

- so kratkoročni in
- pri katerih je sredstvo, ki je predmet najema, majhne vrednosti.

Denarni tokovi so diskontirani z obrestnimi merami, ki jih skupina realizira pri dolgoročnem financiranju s podobno ročnostjo, kot to izhaja iz najemne pogodbe. Stroški amortizacije so izračunani z uporabo amortizacijskih stopenj ocenjenih na podlagi preostale dobe trajanja najemov.

iii.) Ocena dobe koristnosti amortizljivih sredstev (pojasnilo 3.6.17 in 3.6.18)

Skupina pri obračunu stroškov amortizacije upošteva pričakovano dobo koristnosti amortizljivih sredstev. Skupina pri ocenjevanju življenjske dobe sredstev (enkrat letno) predvsem upošteva pričakovano fizično izrabljanje, tehnično staranje, gospodarsko staranje ter pričakovane zakonske in druge omejitve. Pri pomembnejših sredstvih skupina letno preverja dobo koristnosti.

iv.) Preizkus oslabitve sredstev

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in kritičnih presojah, ki jih je poslovodstvo pripravilo v procesu izvrševanja računovodskih usmeritev in ki pomembno vplivajo na zneske v konsolidiranih računovodskih izkazih, so bili uporabljeni pri presoji vrednosti:

- nepremičnin, naprav in oprema (pojasnilo 3.6.18),
- poslovnih terjatev in pogodbenih sredstev (pojasnilo 3.6.21 in 3.6.22),

Nepremičnine, naprave in oprema in Neopredmetena sredstva

Skupina najmanj enkrat letno preverja ali obstajajo znaki za oslabitev denar ustvarjajočih enot – DUE. Za DUE, kjer obstajajo znaki oslabiljenosti, se ugotavlja poštna vrednost zmanjšana za stroške prodajanja, ki se primerja s knjigovodsko vrednostjo. Oceno vrednosti izvede pooblaščen cenilec vrednosti oziroma se v določenih primerih uporabljajo interni modeli cenitev.

Za neopredmetena sredstva v izdelavi skupina v skladu z MSRP vsako leto izvede test oslabiljenosti, ne glede na to ali obstajajo indikatorji ali ne.

Poslovne terjatve

Skupina je v skladu z MSRP 9 oblikovala oceno oslabiljenosti po poenostavljenem pristopu. Ocena oslabiljenosti se določi po konceptu pričakovanih kreditnih izgub za celotno dobo trajanja poslovnih terjatev, t. i. vseživljenjske kreditne izgube, na podlagi oblikovane matrike popravkov.

Pri izračun pričakovanih kreditnih izgub poslovnih terjatev so bile uporabljene sledeče predpostavke:

- na podlagi stopnje zaposlenosti se ugotovi v katerem makro ekonomskem ciklu poslujejo kupci skupine ter posledično izvede korekcija ocenjenih popravkov vrednosti v matriki popravkov,
- matrika je izračunana na podlagi podatkov iz katerih se izločijo terjatve družb v insolvenčnih postopkih, katere se obravnavajo posebej,
- matrika sloni na historičnih vrednostih pričakovanih kreditnih izgub,
- izvede se popravek matrike glede na napoved spremembe makroekonomskega kazalnika – stopnje brezposelnosti, v prihodnje.

v.) Ocena oblikovanih rezervacij za pozaposlitvene in druge nekratkoročne zasluge zaposlenecv (pojasnilo 3.6.25)

V okviru obvez za določene pozaposlitvene in druge zasluge so evidentirane sedanje vrednosti odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad. Pripoznane so na osnovi aktuarskega izračuna, ki ga odobri poslovodstvo. Aktuarski izračun temelji na predpostavkah in ocenah, veljavnih v času nastanka izračuna, ki se zaradi sprememb v prihodnje lahko razlikujejo od dejanskih predpostavk, ki bodo veljale takrat. To se nanaša predvsem na določitev diskontne stopnje, ocene fluktuacije zaposlenih, ocene smrtnosti in ocene rasti plač. Obveze za določene zasluge so zaradi kompleksnosti aktuarskega izračuna in dolgoročnega značaja postavke občutljive za spremembe navedenih ocen.

vi.) Ocena oblikovanja oblikovanih rezervacij za popravila v garancijski dobi

Skupina pripozna rezervacije iz naslova garancije za popravila strojev in jih predstavi v konsolidiranemu izkazu finančnega položaja. Obdobje garancije traja 3 leta. Sedanja obveznost se izračuna kot najboljša ocena izdatkov za popravila, ki jih bo skupina imela v času trajanja garancije.

vii.) Ocena možnosti uporabe terjatev za odložene davke (pojasnilo 3.6.15)

Skupina oblikuje terjatve za odložene davke iz naslova oblikovanja popravkov vrednosti terjatev, rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi in davčne izgube. Skupina pripozna odložene terjatve za davek le v primeru, ko bo verjetno, da bo na razpolago obdavčljiv dobiček.

Skupina na dan zaključenih konsolidiranih izkazov preveri višino izkazanih terjatev in obveznosti za odloženi davek. Odložena terjatev za davek se pripozna v primeru verjetnega razpoložljivega prihodnjega čistega dobička, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odloženi davek se odpravi za znesek, za katerega ni verjetno, da bo zanj mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom. Pri izračunu odloženih davkov se upoštevajo omejitve možnosti izrabe olajšav iz Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb.

viii.) Poštena vrednost osnovnih sredstev po modelu prevrednotenja (pojasnilo 3.6.18)

Skupina pri merjenju poštene vrednosti zemljišč in zgradb upošteva zmožnost tržnega udeleženca ustvarjati gospodarske koristi z najboljšo rabo sredstev ali njegovo prodajo drugemu udeležencu na trgu.

Poštena vrednost finančnih sredstev, merjenih po poštenu vrednosti, se prek konsolidiranega izkaza poslovnega izida določa v višini objavljene tržne cene ob koncu poročevalskega obdobja ali na podlagi drugih razpoložljivih informacij.

Vsa sredstva, ki so merjena po poštenu vrednosti, so razvrščena v hierarhijo poštene vrednosti na podlagi ravni vhodnih podatkov, ki so pomembni za merjenje poštene vrednosti.

k. Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve je v številnih primerih potrebna določitev poštene vrednosti tako nefinančnih kot tudi finančnih sredstev in obveznosti. Poštena vrednost je znesek, za katerega je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obveščenima in voljnima strankama v preišljenem poslu. Skupina pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov upošteva naslednjo hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti:

- 1. raven zajema kotirane cene na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
- 2. raven zajema vrednosti, ki niso enake kotiranim cenam v smislu prve ravni, a jih je kljub temu mogoče pridobiti neposredno s trga (cene za enaka ali podobna sredstva ali obveznosti na manj aktivnih ali neaktivnih trgih) ali posredno (npr. vrednosti, ki so izpeljane iz kotiranih cen na aktivnem trgu, na podlagi obrestnih mer in krivulj donosa, implicitnih nestanovitnosti in kreditnih razponov),
- 3. raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih, pri tem pa morajo neopazovani podatki izražati predpostavke, ki bi jih

udeleženci na trgu uporabili pri določanju cene sredstva ali obveznosti, vključno s predpostavkami o tveganjih.

Kot osnovo za pošteno vrednost finančnih instrumentov skupina uporablja kotirane cene. Če finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oz. se trg ocenjuje kot nedelujoč, skupina za ocenitev poštene vrednosti finančnega instrumenta uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni.

Za sredstva in obveznosti, ki so bile v konsolidiranih računovodskih izkazih pripoznane že v predhodnih obdobjih, skupina ob zaključku vsakega obdobja poročanja ugotovi, ali je prišlo do prehoda med ravnmi, tako da ponovno preveri razporeditev sredstev, upoštevajoč najnižjo raven vhodnih podatkov, ki so pomembni za merjenje celotne poštene vrednosti.

Metode določanja poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja ali za potrebe poročanja so opisane v nadaljevanju.

i.) Opredmetena osnovna sredstva po modelu revaloriziranja

Skupina meri zemljišča in zgradbe po pripoznanju po prevrednotenem znesku, ki je poštena vrednost na dan prevrednotenja (to je cena, ki bi se prejela za prodajo sredstva ali plačala za prenos obveznosti v redni transakciji na glavnem (ali najugodnejšem) trgu med udeleženci na trgu na datum merjenja pod trenutnimi tržnimi pogoji, ne glede na to, ali je ceno mogoče neposredno opazovati ali oceniti z uporabo druge tehnike ocenjevanja vrednosti). Poštena vrednost zemljišč se glede na okoliščine oziroma razmere izmeri z uporabo ene ali več tehnik vrednotenja, kot so tržni način, stroškovni način in na donosu zasnovan način. Skupina izvaja prevrednotenje zemljišč dovolj redno, da na dan poročanja ne nastaja pomembna razlika med knjigovodsko in pošteno vrednostjo.

ii.) Terjatve in dana posojila

Poštena vrednost terjatev in posojil se izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri ob koncu poročevalskega obdobja. Ocena upošteva kreditno tveganje teh finančnih sredstev.

iii.) Neizpeljane finančne obveznosti

Poštena vrednost se za potrebe poročanja izračuna na podlagi sedanje vrednosti prihodnjih izplačil glavnice in obresti, diskontiranih po tržni obrestni meri ob koncu poročevalskega obdobja.

3.3 POMEMBNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSKIH USMERITVAH

Skupina je v teh konsolidiranih računovodskih izkazih dosledno uporabila spodaj opredeljene računovodske usmeritve za vsa predstavljena obdobja.

Obvezni letni konsolidiranih računovodski izkazi skupine so konsolidirani izkaz finančnega položaja, ki prikazuje stanje sredstev in obveznosti do njihovih virov ob koncu poslovnega leta, konsolidirani izkaz poslovnega izida, ki prikazuje prihodke in odhodke ter poslovni izid v poslovnem letu, konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa, konsolidirani izkaz denarnih tokov, ki prikazuje spremembe v stanju denarnih sredstev in konsolidirani izkaz gibanja kapitala, ki prikazuje spremembe sestavin kapitala v poslovnem letu.

a. Neopredmetena osnovna sredstva

Neopredmetena sredstva vsebujejo naložbe v pridobljene pravice do industrijske lastnine (v koncesije, patente, licence, blagovne znamke in podobne pravice) in druge pravice ter druga neopredmetena sredstva. Doba amortiziranja in metoda amortiziranja za neopredmeteno sredstvo s končno dobo koristnosti se preverjata najmanj enkrat na leto, in sicer ob koncu poslovnega leta. Skupina meri neopredmetena sredstva po začetnem pripoznanju po modelu nabavne vrednosti, in sicer po njihovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrane izgube zaradi oslabitve.

V skupini nastali stroški razvijanja se pripoznajo kot neopredmeteno sredstvo, če se lahko dokažejo: izvedljivost strokovnega dokončanja projekta, tako da bo na voljo za uporabo ali prodajo; namen dokončati projekt in ga uporabljati ali prodati; zmožnost uporabljati ali prodati projekt; verjetnost gospodarskih koristi projekta, med drugim obstoj trga za učinke projekta ali za sam projekt ali njegova koristnost, če se bo projekt uporabljal v skupini; razpoložljivost tehničnih, finančnih in drugih dejavnikov za dokončanje razvijanja in za uporabo ali prodajo projekta ter sposobnost zanesljivega merjenja stroškov, ki se pripisujejo neopredmetenemu sredstvu med njegovim razvijanjem.

Poznejši stroški

Kasnejši izdatki, povezani z neopredmetenimi sredstvi, so usredstveni, če povečujejo prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se izdatki nanašajo. Vsi drugi stroški so pripoznani v konsolidiranem poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna od nabavne vrednosti sredstva. Pripozna se v konsolidiranem poslovnem izidu po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev in se začne, ko so sredstva na razpolago za uporabo. Ta metoda najnatančneje kaže pričakovani vzorec uporabe prihodnjih gospodarskih koristi, utelešenih v sredstvu. Ocenjene dobe koristnosti za obravnavano in primerljivo leto so do 2 leta do 10 let. Doba amortiziranja razvojnega projekta je 5 let. Skupina amortizacijske metode, dobe koristnosti in preostale vrednosti preveri ob koncu vsakega poslovnega leta ter jih po potrebi prilagodi.

Oslabljenost

Skupina ob vsakokratnih končnih letnih obračunih amortizacije ugotavlja, ali obstajajo znaki za oslabitev neopredmetenih sredstev, razen za neopredmetena sredstva v izdelavi, kjer vsako leto opravi test oslabiljenosti. Če obstajajo znaki oslabiljenosti neopredmetenega sredstva (razen za neopredmetena sredstva v izdelavi), skupina ugotavlja nadomestljivo vrednost

neopredmetenega sredstva. Če je ta manjša od knjigovodske vrednosti, je treba opraviti prevrednotenje zaradi slabitve. Nadomestljiva vrednost sredstva je večja izmed dveh postavk: njegove poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje, ali njegove vrednosti pri uporabi. Poštena vrednost zmanjšana za stroške prodaje se izračuna v skladu z MSRP 13, pri čemer so stroški prodaje določeni kot tisti, ki jih je mogoče neposredno povezati s prodajo sredstva. Vrednost pri uporabi je izračunana na podlagi MRS 36 kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, ki se pričakujejo z uporabo sredstva.

Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preizkusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe, in ki so pretežno neodvisna od prejemkov drugih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota). Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida.

Skupina izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih ob koncu poročevalskega obdobja ovrednoti in tako ugotovi, če je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih skupina določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

b. Opredmetena osnovna sredstva in pravica do uporabe sredstva

Skupina vrednoti opredmetena osnovna sredstva pri začetnem pripoznanju po nabavni vrednosti. Nabavna vrednost obsega zneske, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev, in tudi usredstvene stroške izposojanja za sredstva, ki zadostuje pogojem po računovodskih standardih.

Skupina po začetnem pripoznanju opredmetenih osnovnih sredstev uporablja model nabavne vrednosti za opremo ter model prevrednotenja za zgradbe in zemljišča. Oprema je po modelu nabavne vrednosti izkazana po njeni nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in nabrano izgubo zaradi oslabitve. Zemljišča in zgradbe so po modelu prevrednotenja izkazana po pošteni vrednosti na dan prevrednotenja, zmanjšana za poznejše nabrane izgube zaradi oslabitve.

Obračunavanje stroškov izposojanja

Skupina v primeru sredstev v pripravi pripiše stroške izposojanja, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, kot del nabavne vrednosti takega sredstva. Stroški izposojanja vključujejo odhodke za obresti in tečajne razlike, ki izhajajo iz posojil v tuji valuti, če se obravnavajo kot preračun stroškov obresti. Skupina pripiše stroške izposojanja tistim sredstvom, katerih priprava za razpoložljivost za uporabo traja več kot eno leto in je skupna vrednost na dan poročanja višja od 100.000 EUR. Drugi stroški izposojanja se pripoznajo v konsolidiranemu izkazu poslovnega izida kot odhodek obdobja, v katerem nastanejo.

Poznejši stroški

Stroški zamenjave nekega dela osnovnega opredmetenega sredstva se pripoznajo v knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva pritekale, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi stroški so pripoznani v konsolidiranem poslovnem izidu kot odhodki takoj, ko do njih pride.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega opredmetenega osnovnega sredstva. Ta metoda najbolj natančno odraža pričakovani vzorec uporabe sredstva. Sredstvo se prične amortizirati, ko je razpoložljivo za uporabo. Preostala (neamortizirljiva) vrednost osnovnih sredstev ni določena.

Ocenjene dobe koristnosti za tekoče in primerljivo obdobje:

- zgradbe 30–43 let,
- računalniška oprema 3 leta,
- druge naprave in oprema 3–14 let.

Metoda amortiziranja in dobe koristnosti se enkrat letno pregledajo ter se po potrebi prilagodijo.

Oslabitev in prevrednotenje

Skupina ob vsakokratnih končnih letnih obračunih amortizacije ugotavlja, ali obstajajo znaki za oslabitev opredmetenih sredstev. Če obstajajo, skupina ugotavlja nadomestljivo vrednost opredmetenega osnovnega sredstva. Če je ta manjša od knjigovodske vrednosti, je treba opraviti prevrednotenje zaradi slabitve. Nadomestljiva vrednost sredstva je večja izmed dveh postavk: njegove poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje, ali njegove vrednosti pri uporabi. Poštena vrednost zmanjšana za stroške prodaje se izračuna v skladu z MSRP 13, pri čemer so stroški prodaje določeni kot tisti, ki jih je mogoče neposredno povezati s prodajo sredstva. Vrednost pri uporabi je izračunana na podlagi MRS 36 kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, ki se pričakujejo z uporabo sredstva.

Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preizkusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in ki so pretežno neodvisna od prejemkov drugih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota). Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v konsolidiranemu izkazu poslovnega izida.

Skupina izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih ob koncu poročevalskega obdobja ovrednoti in tako ugotovi, če je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih skupina določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

Kot opredmetena osnovna sredstva, usposobljena za uporabo, šteje tudi drobní inventar, katerega doba uporabnosti je daljša od enega leta in katerega posamična vrednost ne presega

500 EUR. Izjema so velika orodja, katerih posamična vrednost presega 500 EUR in so zaradi poenotene skladiščno materialne evidence vključene med drobní inventar.

Skupina izvaja prevrednotenje zemljišč in zgradb dovolj pogosto, da knjigovodska vrednost na dan poročanja ne odstopa bistveno od poštene. V kolikor se prevrednoti sredstvo znotraj posamezne skupine sredstev, se hkrati izvede prevrednotenje vseh ostalih sredstev v posamezni skupini. Zemljišča in zgradbe so revalorizirane na pošteno vrednost s pomočjo cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin. Ocena poštene vrednosti je izvedena v skladu z MSRP 13. Če se knjigovodska vrednost zemljišča in zgradbe poveča zaradi prevrednotenja, se povečanje pripozna neposredno v kapitalu kot revalorizacijska rezerva, in sicer v izkazu vseobsegajočega donosa. Če se knjigovodska vrednost zemljišča in zgradbe zmanjša zaradi prevrednotenja, se zmanjša presežek iz prevrednotenja pri istem zemljišču oz. zgradbi. Če zmanjšanje knjigovodske vrednosti presega nabrano revalorizacijsko rezervo pri istem sredstvu, se razlika v zmanjšanju prenese v konsolidirani poslovni izid kot odhodek. Presežek iz prevrednotenja zemljišč in zgradb, ki je sestavni del kapitala, se prenese neposredno na zadržani čisti dobiček, ko se odpravi pripoznanje sredstva.

Skupina zgradbe v izdelavi vodi po nabavni vrednosti in jih do aktivacije obravnava kot ločeno skupino sredstev.

Najemi

Skupina ob začetnem pripoznanju meri sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe sredstva v najemu, po nabavni vrednosti, ki vključuje:

- znesek začetnega merjenja obveznosti iz najema,
- prejeta plačila najemnine, ki so bila izvedena na datum začetka najema ali pred njim, zmanjšana za prejete spodbude za najem,
- začetne neposredne stroške, ki so nastali najemniku in
- oceno stroškov, ki bodo nastali najemniku pri demontaži ali odstranitvi sredstva, ki je predmet najema, obnovitvi mesta, na katerem se nahaja, ali vrnitvi sredstva, ki je predmet najema, v stanje, kot se zahteva v pogojih najema.

Po začetnem pripoznanju skupina meri navedeno sredstvo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrane amortizacijo in nabrane izgube zaradi oslabitve sredstva ter popravljeni za ponovno merjenje obveznosti iz najema.

Sredstvo s pravico do uporabe se amortizira od datuma začetka najema do konca njegove dobe koristnosti oziroma do konca trajanja najema, če je ta krajša od dobe koristnosti sredstva. Če najem prenaša lastništvo nad sredstvom ali če vrednost sredstva, ki predstavlja pravico do uporabe, odraža pričakovanje, da bo skupina izrabila možnost nakupa, se sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe, amortizira od datuma začetka najema do konca dobe koristnosti sredstva, ki je predmet najema.

Obveznost iz najema

Ob začetnem pripoznanju skupina izmeri obveznost iz najema po sedanji vrednosti najemnin, ki na ta datum še niso plačane. Najemnine diskontira po obrestni meri, povezani z najemom, če jo je mogoče določiti, v nasprotnem primeru pa po predpostavljeni obrestni meri za izposojanje, ki bi jo morala plačati, če bi za podobno dolgo obdobje in na podlagi podobnega jamstva v podobnem gospodarskem okolju pridobila sredstvo podobne vrednosti kot sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe.

Po začetnem pripoznanju skupina meri navedeno obveznost tako, da njeno knjigovodsko vrednost:

- poveča za znesek obresti iz najema,
- zmanjša za znesek plačil najemnine in
- poveča ali zmanjša tako, da znesek obveznosti prilagodi ponovni oceni ali spremembi najema.

c. Finančna sredstva in posojila

Finančna sredstva skupine vključujejo denar in denarne ustreznike, terjatve in posojila ter finančne naložbe. Med finančnimi naložbami družba izkazuje naložbe v dana posojila.

Skupina na začetku pripozna posojila in terjatve ter vloge oz. depozite na dan njihovega nastanka. Ostala finančna sredstva so na začetku pripoznana na datum menjave, oz. ko skupina postane stranka v pogodbenih določilih instrumenta.

Skupina odpravi pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva, ali ko skupina prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar v blagajni, dobroimetja na računih v banki, depozite na vpogled z zapadlostjo do največ treh mesecev. Denarni ustrezniki lahko obsegajo bančne depozite s fiksnimi pogoji, bančne depozite na vpogled, ter dolžniške vrednostne papirje za takojšnjo uporabo. Prekoračitve na transakcijskih računih so razkrite med finančnimi obveznostmi.

Finančni instrumenti skupine se ob začetnem pripoznanju razvrstijo v eno od naslednjih skupin:

- finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti,
- finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa in
- finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida.

Razvrstitev je odvisna od izbranega poslovnega modela za upravljanje sredstev in od tega ali skupina pridobiva pogodbene denarne tokove iz naslova finančnih instrumentov izključno iz naslova plačil glavnice in obresti od neporavnane zneska glavnice. Z izjemo terjatev iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja, ob prvotnem pripoznanju skupina izmeri finančno sredstvo po pošteni vrednosti, ki je povečana za stroške transakcije.

Terjatve iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja, se merijo po transakcijski ceni, ki je določena v skladu z določili standarda MSRP 15. Glejte računovodske usmeritve v točki j.) Prihodki.

Razvrstitev finančnih sredstev glede na poslovni model za upravljanje finančnih sredstev in značilnosti pogodbenih denarnih tokov finančnih sredstev:

Skupina finančnih sredstev	Finančno sredstvo
Finančna sredstva merjena po odplačni vrednosti	Terjatve do kupcev in ostale poslovne terjatve, sredstva iz pogodb s kupci, posojila in depoziti
Finančna sredstva merjena po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa	Kapitalski instrumenti, ki niso v posesti za trgovanje, za katere se družba v skupini nepreklicno odloči, da jih bo ob začetnem pripoznanju merila po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa.
Finančna sredstva merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida	Kapitalski instrumenti, za katere se družba v skupini ne odloči, da jih bo ob začetnem pripoznanju merila po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa.

Pomembne računovodske usmeritve skupine za v konsolidiranih izkazih predstavljena obdobja predstavljajo skupino finančnih sredstev merjenih po odplačni vrednosti.

Finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti

Finančna sredstva po odplačni vrednosti so na začetku pripoznana po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Med finančna sredstva po odplačni vrednosti skupina razvršča finančna sredstva, ki jih poseduje v okviru poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov, in če denarni tokovi predstavljajo izključno plačila glavnice in obresti od neporavnane glavnice. Skupina med finančna sredstva po odplačni vrednosti razvršča posojila in terjatve. Glede na zapadlost so razvrščena med kratkoročna finančna sredstva (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali nekratkoročna finančna sredstva (zapadlost nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja). Skupina meri finančna sredstva po začetnem pripoznanju po odplačni vrednosti, če sta izpolnjena oba naslednja pogoja:

- finančno sredstvo poseduje v okviru poslovnega modela, katerega cilj se dosega s prejemanjem pogodbenih denarnih tokov,
- v skladu s pogodbenimi pogoji finančnega sredstva na določene datume prihaja do denarnih tokov, ki so izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice.

Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavne obrestne mere, zmanjšani za izgube zaradi oslabitve. Dobički in izgube se pripoznajo v konsolidiranem poslovnem izidu ob odpravi, spremembe ali oslabitvi.

Oslabitev finančnih sredstev

V skladu z MSRP 9 skupina pri preverbi oslabiljenosti upošteva model pričakovanih izgub, v skladu s katerim pripoznava ne samo nastale izgube, temveč tudi izgube, za katere se pričakuje, da bodo nastale v prihodnosti. V skladu z MSRP se pri tem presoja ali je glede na povečano kreditno tveganje potrebno izračunati vseživljenjsko kreditno izgubo, oz. je glede na nespremenjeno kreditno tveganje mogoče uporabiti 12 mesečno pričakovano kreditno izgubo.

Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabiljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, in ki jih je mogoče zanesljivo izmeriti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev so lahko naslednji:

- neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika;
- prestrukturiranje zneska, ki so ga drugi dolžni skupini, če se ta strinja;
- znaki, da bo dolžnik šel v stečaj;
- izginotje delujočega trga za tovrstni instrument.

V primeru naložbe v lastniške vrednostne papirje je objektivni dokaz o oslabitvi pomembno ali dolgotrajno znižanje poštene vrednosti pod nabavno vrednost.

Ocena slabitev danih posojil temelji na pričakovanih kreditnih izgubah, povezanih z verjetnostjo neplačil terjatev in posojil v naslednjih 12 mesecih, razen če se je kreditno tveganje bistveno povečalo od začetnega priznanja. V teh primerih ocena slabitev temelji na verjetnosti neplačila v obdobju celotnega trajanja finančnega sredstva (ECL). Pričakovane kreditne izgube predstavljajo razliko med pogodbenimi denarnimi tokovi, ki so zapadli po pogodbi in vsemi denarnimi tokovi, za katere skupina pričakuje, da jih bo prejela. Slabitve za pričakovane kreditne izgube se ocenjujejo v dveh fazah. Za kreditne izpostavljenosti, pri katerih po začetnem priznanju ni bilo znatnega povečanja kreditnega tveganja, se slabitve za pričakovane kreditne izgube priznajo za kreditne izgube, ki so posledica neplačil, ki so možna v naslednjih 12 mesecih. Za tiste kreditne izpostavljenosti, pri katerih je od začetnega priznanja prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja skupina prizna popravek iz naslova izgub, ki jih pričakuje v preostali življenjski dobi izpostavljenosti, ne glede na obdobje neplačila. Skupina oceni, da gre pri finančnem sredstvu za neizpolnjevanje obveznosti v primeru, ko so pogodbeni plačila zapadla 60 dni. V nekaterih primerih pa lahko skupina oceni povečano kreditno tveganje tudi, če je na podlagi informacij verjetno, da skupina ne bo prejela nepravilnih pogodbenih zneskov v celoti.

Skupina oceni dokaze o oslabitvi posojil posebej za vsako pomembno posojilo.

Skupina prizna odpis finančnega sredstva kadar utemeljeno pričakuje, da pogodbenih denarnih tokov ne bo uspela izterjati.

Oslabitev terjatev in sredstev iz naslova pogodb s kupci

Skupina v skladu z MSRP 9 pri oslabitvi terjatev do kupcev in sredstev iz naslova pogodb s kupci uporablja poenostavljen pristop z uporabo slabitve na podlagi pričakovane kreditne izgube v celotnem trajanju teh sredstev. Skupina oceni dokaze o oslabitvi terjatev posebej ali skupno. Vse pomembne terjatve se posamezno izmerijo za namen posebne oslabitve. Če se oceni, da knjigovodska vrednost terjatve presega njeno pošteno, to je udenarljivo vrednost, se terjatev slabi. Terjatve, za katere se domneva, da ne bodo poravnane v rednem roku oziroma v celotnem znesku, se štejejo kot dvomljive v primeru, da se je začel sodni postopek, pa kot sporne terjatve.

Oblikovana ocena popravka vrednosti posamezne skupine terjatev je izvedena s pomočjo matrike, ki vsebuje oceno vseživljenjske izgube terjatev glede na razred zapadlosti, kreditno tveganje in oceno trenutnega makro-ekonomskega okolja kupcev – glede na predvideno stopnjo zaposlenosti.

MSRP 9 določa, da je potrebno izgube iz naslova oslabitev finančnih sredstev prikazati kot samostojno postavko konsolidiranega izkaza poslovnega izida.

d. Finančne obveznosti

Med finančne obveznosti skupina vključuje prejeta posojila. Ob začetnem pripoznanju se razvrstijo med finančne obveznosti po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, prejeta posojila ali obveznosti iz poslovanja. Skupina na začetku finančne obveznosti na datum trgovanja, oz. ko skupina postane pogodbeni stranka v zvezi z instrumentom. Razen prejetih posojil se vse finančne obveznosti ob začetnem pripoznanju merijo po pošteni vrednosti. Prejeta posojila se merijo po odplačni vrednosti z uporabo veljavne obrestne mere. Glede na zapadlost so posojila razvrščena med kratkoročne finančne obveznosti (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali nekratkoročne finančne obveznosti (zapadlost nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja). Vsi dobički in izgube se pripoznajo v konsolidiranem izkazu poslovnega izida ob odpravi pripoznanja finančne obveznosti in v okviru amortizacije veljavne obrestne mere.

Skupina odpravi pripoznanje finančne obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane.

e. Obveznosti iz pogodb s kupci

Obveznosti iz pogodb s kupci predstavljajo obvezo za prenos blaga ali storitev kupcu, za kar je bilo od kupca prejeto nadomestilo (obveznosti za prejete predujme).

f. Zaloge

Zaloga materiala in trgovskega blaga se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo po nabavnih cenah, ki vključujejo nakupno ceno, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredne stroške nabave. Nakupna cena je zmanjšana za dobljene popuste. Zaloga nedokončane proizvodnje in proizvodov so vrednotene po proizvodnih stroških. Poraba zalog se vrednoti po metodi povprečnih cen z uporabo stalnih cen in odmikov. Proizvajalne stroške sestavljajo neposredni stroški materiala, neposredni stroški dela, neposredni stroški storitev, neposredni stroški amortizacije, neposredni stroški energije in splošni proizvodni stroški.

Splošni proizvodni stroški so drugi stroški materiala, ostale storitve, ostali stroški, ki so obračunani v okviru proizvodnega procesa, a jih ni mogoče neposredno povezati z nastajajočimi poslovnimi učinki. Zaloga se vrednotijo po izvorni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Skupina oslabi zalogo glede na individualno presojo. Za gotove izdelke brez gibanja nad 2 leti skupina opravi cenitev. V primeru nižje ocenjene vrednosti od kalkulativne se vrednost zaloga zmanjša za to razliko. Za ostale zaloge vhodnih materialov in polizdelkov se najmanj enkrat na 2 leti izdela analiza potrebnosti vhodnih materialov in polizdelkov za obstoječ proizvodni program. V primeru, da so vhodni materiali in polizdelki brez gibanja nad 2 leti, komisija preveri možnost alternativne porabe ali možnosti predelave z manjšimi popravki. Za idente, pri katerih ni možno realizirati nobene od predhodno zapisanih aktivnosti, se predlaga in izvrši odpis. Za idente brez gibanja do 2 leti, za katere je treba izvršiti predelavo, se na zadnji dan poslovnega leta oblikuje popravek vrednosti v višini 5 % vrednosti identov na zalogi. Znesek oblikovanega popravka v povprečju »pokrije« stroške predelave. Zaloga se prevrednotijo tudi, kadar so poškodovane ali v celoti ali delno zastarele.

g. Druga sredstva in obveznosti

Druga sredstva in obveznosti vključujejo terjatve in druga sredstva ter obveznosti, ki se bodo po predvidevanjih pojavili v roku, za katerega so oblikovane in katerih nastanek je verjeten, višina pa zanesljivo ocenjena.

Druga kratkoročna sredstva zajemajo odložene stroške oziroma odložene odhodke, ki se izkazujejo posebej in se razčlenjujejo na pomembnejše vrste. Druge kratkoročne obveznosti zajemajo vnaprej vračunane stroške oziroma vnaprej vračunane odhodke, ki se izkazujejo posebej in se razčlenjujejo na pomembnejše vrste. Druga sredstva in obveznosti, ki se bodo uporabljale v letu dni, se opredeli kot kratkoročne, tiste, ki se bodo uporabljale v daljšem obdobju, pa kot nekratkoročne.

Druga sredstva in obveznosti ne vsebujejo zneskov pogodbenih sredstev in obveznosti, ki so v izkazu finančnega položaja prikazani posebej.

h. Kapital

Celotni kapital sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, revalorizacijske rezerve, rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let ali prenesena čista izguba iz prejšnjih let in prehodno še nerazdeljeni čisti dobiček ali še neporavnana čista izguba poslovnega leta.

Lastne delnice in lastne udeležbe v kapitalu se odbijejo od lastniškega kapitala. Dobički ali izgube pri nakupu, prodaji, izdaji ali umiku lastnih delnic niso pripoznani v konsolidiranem poslovnem izidu; vse razlike se obračunajo v lastniškem kapitalu.

i. Rezervacije

Rezervacije se oblikujejo za sedanje obveze, ki izhajajo iz obvezujočih preteklih dogodkov in se bodo po predvidevanjih poravnale v obdobju, ki ni z gotovostjo določeno ter katerih zneske za njihovo poravnavo je mogoče zanesljivo oceniti. Vrednost dolgoročnih rezervacij je enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki so po predvidevanjih potrebni za poravnavo obveze.

Rezervacije za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluge zaposlenecv

Skupina je v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k plačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Izračun je narejen za vsakega zaposlenega tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun z uporabo projicirane enote pripravi pooblaščen aktuar. Plačila za odpravnine ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad zmanjšujejo oblikovane rezervacije. V konsolidiranemu izkazu poslovnega izida se pripoznajo stroški dela in stroški obresti, preračun pozaposlitvenih zaslužkov oziroma nerealiziranih aktuarskih dobičkov ali izgub iz naslova odpravnin pa v konsolidiranem drugem vseobsegajočem donosu kapitala.

Rezervacije za garancije

Skupina pripozna rezervacije iz naslova garancije za popravila strojev in jih predstavi v konsolidiranemu izkazu finančnega položaja. Obdobje garancije traja 3 leta. Sedanja obveznost se izračuna kot najboljša ocena izdatkov za popravila, ki jih bo skupina imela v času trajanja garancije.

j. Prihodki

Glavnina prihodkov iz naslova pogodb s kupci nastaja z izvedeno dobavo končnih proizvodov, rezervnih delov ter popravil.

Pri pripoznavi prihodkov skupina uporablja pet stopenjski model, kot ga opredeljuje MSRP 15:

- identifikacija pogodbe s kupcem,
- identifikacija ločenih izvršitvenih obvez,
- določitev transakcijske cene ,
- alokacija transakcijske cene na posamezne izvršitvene obveze,
- pripoznava prihodkov ko je izvršitvena obveza izpolnjena.

Poslovno področje	Ločene izvršitvene obveze	Plačilni pogoji
Dobava proizvoda	Dobava proizvoda – pripoznava prihodkov v določenem trenutku	Običajni
Dobava rezervnih delov	Dobava proizvoda – pripoznava prihodkov v določenem trenutku	Običajni

Vse izvršitvene obveze so izpolnjena v določenem trenutku – ko je dobava blaga izvedena in obvladovanje nad blagom prevzame kupec. Običajno kupec prevzema nadzor nad blagom, ko mu je ta brezpogojno dostavljen pri čemer se za merilo prenosa upoštevajo pogodbeno določeni Incotermsi.

Transakcijska cena je med posamezne izvršitvene obveze na osnovi samostojnih prodajnih cen. Vse transakcije za račun druge pravne osebe so izključene iz transakcijske cene.

k. Drugi poslovni prihodki

Druge poslovne prihodke sestavljajo neobičajne postavke in ostali prihodki, ki povečujejo poslovni izid.

l. Odhodki

Skupina stroške kot odhodke pripozna v obdobju, v katerem nastanejo.

m. Finančni prihodki in odhodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti od finančnih sredstev, prihodke od odsvojitve finančnih sredstev po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, izterjane odpisane ali oslabiljene terjatve, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti preko poslovnega izida in pozitivne tečajne razlike. Prihodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo metode veljavne obrestne mere.

Prihodki od dividend se v konsolidiranem izkazu poslovnega izida skupine pripoznajo na dan, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja (če se ti ne usredstviijo), negativne tečajne razlike, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, izgube zaradi oslabilitve vrednosti finančnih sredstev in popravke vrednosti terjatev. Stroški izposojanja se v konsolidiranem izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi veljavne obrestne mere.

n. Davki

Davki vključujejo obveznosti za obračunani davek iz dobička in odloženi davek. Davek iz dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v tistem delu, v katerem se nanaša na postavke, ki se izkazujejo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu, in se zato izkazuje tam.

Obračunani davek iz dobička je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto z uporabo davčnih stopenj, uveljavljenih na datum poročanja, vključno z morebitnimi prilagoditvami davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi leti.

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti po izkazu finančnega položaja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznosti za potrebe finančnega poročanja in zneskov za potrebe davčnega poročanja. Odloženi davek se izkaže v višini, ki jo bo po pričakovanjih treba plačati ob odpravi začasnih razlik, na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Odložena terjatev za davek se pripozna v obsegu, za katerega obstaja verjetnost, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

Skupina ne sestavlja skupinskega obračuna davka iz dobička. Družbe v skupini so samostojni zavezanci za sestavo in vložitev obračuna davka skladno s pravili, določenimi z davčno zakonodajo države, v kateri imajo svoj sedež. Davek iz dobička se obračuna po trenutno veljavnih davčnih stopnjah od ugotovljenih davčnih osnov za vsako družbo v skupini.

o. Čisti dobiček na delnico

Skupina pri navadnih delnicah izkazuje osnovni dobiček na delnico in popravljeni dobiček na delnico. Osnovni dobiček na delnico se izračuna tako, da se deli dobiček oziroma izgubo, ki pripada navadnim delničarjem, s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem letu. Popravljeni dobiček delnice pa se izračunava s prilagoditvijo dobička oziroma izgube, ki pripada navadnim delničarjem, in tehtanega povprečnega števila navadnih delnic v poslovnem

letu za učinek, ki bi nastal ob dodatni izdaji navadnih delnic zaradi zamenjave zamenljivih obveznic in/ali realizacije izdanih delniških opcij. Ker skupina nima zamenljivih obveznic ali izdanih delniških opcij, je osnovni dobiček na delnico enak popravljenu dobičku na delnico.

p. Konsolidirani izkaz denarnih tokov

V konsolidiranem izkazu denarnih tokov so prikazane spremembe stanja denarnih sredstev in denarnih ustreznikov za poslovno leto, za katero se sestavlja. Konsolidirani izkaz denarnih tokov je pripravljen po neposredni metodi. Informacije za prejemke in izdatke se pridobijo iz poslovnih knjig družb v skupini. Plačane in prejete zamudne obresti iz naslova poslovnih terjatev se razporedijo med denarne tokove iz poslovanja. Obresti od posojil ter plačane in prejete dividende se razvrstijo med denarne tokove iz financiranja. Denarni tokovi iz naslova pravice do uporabe sredstev se upoštevaj samo v znesku, v katerem so bile v letu plačane najemnine. Prav tako se pogodbe o factoringu v izkazu denarnih tokov upoštevajo, glede na dejansko nastale denarne tokove.

3.4 POROČANJE PO ODSEKIH

Skupina, v skladu z MSRP 8, ne razkriva operativnih segmentov, saj delnice obvladujoče družbe ne kotirajo na borzi prav tako ne izdaja obveznic, ki bi kotirale na organiziranem trgu.

3.5 OBVLADOVANJE FINANČNIH TVEGANJ

Pri uporabi finančnih instrumentov je skupina izpostavljena:

- kreditnemu,
- likvidnostnemu,
- tržnemu in
- poslovnemu tveganju.

V tej točki je obravnavana izpostavljenost skupine posameznim (zgoraj omenjenim) tveganjem. Obravnavani so njeni cilji, usmeritve in postopki za merjenje ter obvladovanje tveganj in njeno ravnanje s kapitalom. Druga kvantitativna razkritja so zajeta v pojasnilu 3.6.34.

Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je tveganje, da bo skupina utrpela finančno izgubo, če stranka ali pogodbenica, vključena v pogodbo o finančnem instrumentu, ne bo izpolnila pogodbenih obveznosti. Kreditno tveganje nastane predvsem zaradi terjatev skupine do strank.

Izpostavljenost skupine kreditnemu tveganju je odvisna zlasti od značilnosti posameznih strank, vendar pa poslovodstvo upošteva tudi demografsko strukturo strank ter tveganje plačilne nesposobnosti z vidika panoge in države, v kateri stranka posluje, saj lahko ti dejavniki vplivajo na kreditno tveganje, še zlasti v neugodnih gospodarskih razmerah.

Usmeritve so oblikovane tako, da se za pomembnejšo novo stranko izvede analiza njene kreditne sposobnosti, preden ji skupina ponudi standardne pogoje plačila in dobave. Skupina oblikuje popravek za vrednost oslabitve, ki pomeni višino ocenjenih izgub zaradi poslovnih in drugih terjatev ter naložb. Glavna elementa tega popravka vrednosti sta posebni del izgube, ki

se nanaša na posamezna pomembna tveganja, in skupni del izgube, ki se oblikuje za skupine podobnih sredstev zaradi že nastalih neopredeljenih izgub.

Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje je tveganje, da skupina ne bo zmožna poravnati svojih finančnih obveznosti, ki jih poravnava z denarnimi ali drugimi finančnimi sredstvi. Skupina likvidnost zagotavlja tako, da ima vselej dovolj likvidnih sredstev za poravnanje obveznosti v roku, in sicer v običajnih in tudi zahtevnejših okoliščinah, ne da bi pri tem nastale nesprijemljive izgube ali bi prišlo celo do zmanjšanja njenega ugleda.

Tržno tveganje

Tržno tveganje je tveganje, da bodo spremembe v tržnih cenah, kot so devizni tečaji, obrestne mere in lastniški instrumenti, vplivale na prihodke skupina ali vrednost finančnih instrumentov. Cilja obvladovanja tega tveganja sta obvladovanje in nadzor nad izpostavljenostjo tržnim tveganjem v razumnih mejah ter ob hkratni optimizaciji dobička.

Poslovno tveganje

Poslovno tveganje je tveganje neposredne ali posredne izgube, do katere bi prišlo zaradi številnih različnih razlogov, povezanih s procesi, ki potekajo v skupini, z osebjem, tehnologijo in infrastrukturo, pa tudi kot posledice zunanjih dejavnikov, ki niso povezani s kreditnim, tržnim in likvidnostnim tveganjem, kot so med drugim tveganja, ki izhajajo iz pravnih in regulatornih zahtev ter splošno sprejetih korporacijskih standardov. Poslovna tveganja izhajajo iz celotnega poslovanja skupine. Cilj je upravljati poslovna tveganja tako, da se vzpostavi ravnotežje med izogibanjem finančnim izgubam in škodo, ki bi bila povzročena ugledu skupine, ter med celotno stroškovno učinkovitostjo, prav tako pa tudi izogibanje takim kontrolnim postopkom, ki zavirajo oziroma omejujejo samoiniciativnost in ustvarjalnost. Ključno odgovornost za razvoj in vpeljavo kontrol za nadzor poslovnega tveganja nosi višje poslovodstvo.

3.6 POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

3.6.1 PRIHODKI OD PRODAJE

A. VIRI PRIHODKOV

Skupina glavnino prihodkov ustvari pri prodaji proizvodov tako domačim kot tujim kupcem. Manjši del prihodkov od prodaje se nanaša na prodajo trgovskega blaga in materiala.

(v EUR)	2023	2022
Prih. od prodaje proizvodov in storitev	42.081.411	50.938.206
Prih. od prodaje trgovskega blaga in materiala	86.474	127.692
Skupaj prihodki iz naslova pogodb s kupci	42.167.885	51.065.898

V letu 2023 so doseženi čisti prihodki od prodaje proizvodov v deležu 99,79 % (99,75 % v letu 2022), ter prodaje trgovskega blaga in materiala v deležu 0,21 % (0,25 % v letu 2022).

B. RAZDELITEV PRIHODKOV IZ NASLOVA POGODB S KUPCI GLEDE NA GEOGRAFSKO POREKLO

(v EUR)	Proizvodi		Trgovsko blago in material	
	2023	2022	2023	2022
Domači trg	7.986.540	9.678.259	56.383	49.838
Tuji trg	34.094.871	41.259.947	30.091	77.854
- EU	26.184.209	31.445.273	26.397	67.465
- Tretje države	7.910.662	9.814.674	3.694	10.389
Skupaj prihodki iz naslova pogodb s kupci	42.081.411	50.938.206	86.474	127.692

C. RAZDELITEV PRIHODKOV IZ NASLOVA POGODB S KUPCI GLEDE NA ČAS PRIPOZNAVE PRIHODKOV

(v EUR)	Proizvodi		Trgovsko blago in material	
	2023	2022	2023	2022
Prihodki pripoznani v trenutku prodaje oz. izvedbe storitve	42.081.411	50.938.206	86.474	127.692
Prihodki pripoznani skozi časovno obdobje	0	0	0	0
Skupaj prihodki iz naslova pogodb s kupci	42.081.411	50.938.206	86.474	127.692

3.6.2 DRUGI POSLOVNI PRIHODKI

(v EUR)	2023	2022
Črpanje EU projektov	7.512	79.749
Dobiček pri prodaji osnovnih sredstev	6.127	1.641
Prejete odškodnine od zavarovalnic	218.826	40.965
Sofinanciranje energentov SPIRIT	96.250	0
Druge neobičajne postavke	39.072	32.638
Drugo	11.169	-3
Skupaj	378.956	154.988

Drugi poslovni prihodki predstavljajo prejete odškodnine od zavarovalnic, sofinanciranje energentov ter drugih postavk.

3.6.3 USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI

(v EUR)	2023	2022
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	262.701	204.544
Skupaj	262.701	204.544

Usredstveni lastni proizvodi vključujejo vrednost lastnih izdelkov, uporabljenih za namene poslovanja skupine, izvedene z delom in sredstvi skupine.

3.6.4 SPREMEMBA VREDNOSTI ZALOG

(v EUR)	2023	2022
Sprememba vrednosti zalog	5.240.788	2.823.808
Skupaj	5.240.788	2.823.808

Sprememba vrednosti zalog predstavlja učinke proizvodnje proizvodov, ki še niso bili prodani in se zadržujejo v zalogah.

V spremembo vrednosti zalog so med drugim vključeni tudi učinki nerealiziranih izgube pri prodaji znotraj skupine v višini 122.312 EUR (nerealiziran dobiček 65.746 EUR v letu 2022) in učinki realizacije nerealiziranih dobičkov leta 2022 v skupni višini 65.746 EUR (nerealizirani dobički leta 2021 v letu 2022 v višini 181.045 EUR). Pri tem so bile oblikovane odložene terjatve za davek v višini 26.909 EUR (12.492 EUR na 31. 12. 2022).

3.6.5 NABAVNA VREDNOST PRODANEGA BLAGA IN MATERIALA

(v EUR)	2023	2022
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	563.658	674.337
Skupaj	563.658	674.337

Nabavna vrednost prodanega blaga se v glavnini nanaša na stroške porabe zalog pri prodaji rezervnih delov.

3.6.6 STROŠKI MATERIALA

(v EUR)	2023	2022
Stroški materiala	20.174.846	23.540.712
Stroški pomožnega materiala	165.156	136.464
Stroški energije	1.224.021	736.855
Stroški mat. in nadom. delov za vzdrž. osnovnih sredstev	242.832	272.978
Odpis drobnega inventarja in embalaže ter popisnih razlik	465.946	555.792
Stroški pisarniškega materiala in strokovne literature	52.646	52.919
Drugi stroški materiala	1.591.690	1.689.337
Skupaj	23.917.137	26.985.058

Pretežni del stroškov materiala v vrednosti 20.174.846 EUR (23.540.712 EUR v letu 2022) se nanaša na stroške osnovnega materiala, ostali stroški materiala pa obsegajo stroške pomožnega materiala, stroške energije, stroške nadomestnih delov za vzdrževanje, drobnega inventarja in druge stroške materiala.

3.6.7 STROŠKI STORITEV

(v EUR)	2023	2022
Stroški storitev pri proizv. proizvodov in opravljanju storitev	2.478.878	2.760.612
Stroški transportnih storitev	807.644	892.043
Stroški storitev v zvezi z vzdrž. opredmet. osnovnih sredstev	306.919	432.581
Najemnine	116.912	123.730
Povračila stroškov zaposlencem v zvezi z delom	304.309	311.532
Stroški plačilnega prometa in bančnih stor. ter zavar. premije	208.073	147.033
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	1.049.607	1.127.161
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	1.018.637	1.072.272
Stroški storitev fizičnih oseb z dajatvami	59.181	66.628
Stroški drugih storitev	951.196	1.032.625
Skupaj	7.301.356	7.966.217

Med stroški drugih storitev predstavljajo največji del stroški računalniških storitev v višini 265.644 EUR (245.371 EUR v letu 2022) ter stroški študentskega dela v višini 186.586 EUR (285.254 EUR v letu 2022). Stroški računalniških storitev vključujejo najem poslovno informacijskega sistema in vzdrževanje.

Znesek porabljen za revizorja za revidiranje ločenega in konsolidiranega letnega poročila znaša 18.027 EUR (14.924 EUR v letu 2022). Revizor računovodskih izkazov ni izvajal drugih storitev dajanja zagotovil, storitve davčnega svetovanja in drugih nerevizijskih storitev.

3.6.8 STROŠKI DELA

(v EUR)	2023	2022
Plače zaposlencev	6.226.593	6.316.068
Nadomestila plač zaposlencev	1.312.224	796.229
Stroški socialnih zavarovanj	1.197.611	1.117.469
Drugi stroški dela	948.586	1.519.539
Skupaj	9.685.014	9.749.306

V okviru stroškov socialnih zavarovanj predstavljajo stroški pokojninskega zavarovanja 665.392 EUR (648.185 EUR v letu 2022), drugi stroški socialnih zavarovanj pa 532.219 EUR (424.796 EUR v letu 2022).

Druge stroške dela v večjem delu predstavljajo regres za letni dopust, stroški prehrane in prevoza na delo in z njega, vračunani stroški ur in neizkoriščenega dopusta, rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade ter drugo.

Povprečno število zaposlenih v skupini v letu 2023 je 300 (288 v letu 2022).

Prejemki članov upravnega odbora znašajo skupaj 191.403 EUR (199.919 EUR v letu 2022), od tega:

Ime in priimek	Skupina oseb	Plača	Sejnina	Drugo	Skupaj
Uroš Korže	predsednik upravnega odbora	40.250	0	2.140	42.390
Miha Sitar	namestnik predsednika upravnega odbora	80.500	6.000	2.140	88.640
Meznarič Anton (do oktobra 2023)	član upravnega odbora	23.756	5.733	2.140	31.630
Brglez Iztok	član upravnega odbora	3.510	633	600	4.743
Bogataj Sebastjan	član upravnega odbora	0	12.000	0	12.000
Cosovici Andrei	član upravnega odbora	0	12.000	0	12.000
Skupaj		148.016	36.366	7.020	191.403

Na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, sta v obvladujoči družbi zaposlena mag. Uroš Korže, ki opravlja funkcijo predsednika upravnega odbora in Miha Sitar, ki opravlja funkciji namestnika predsednika upravnega odbora ter izvršnega direktorja.

3.6.9 DRUGI POSLOVNI ODHODKI

(v EUR)	2023	2022
Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	66.000	65.383
Izdatki za varstvo okolja	5.223	5.493
Ostali stroški	492.394	287.401
Skupaj	563.617	358.277

Ostali stroški v večji meri predstavljajo dodatno oblikovane rezervacije za odpravo napak v garancijskem roku v višini 153.116 EUR (187.789 EUR v letu 2022).

3.6.10 AMORTIZACIJA

(v EUR)	2023	2022
Amortizacija neopredmetenih dolgoročnih sredstev	278.284	225.422
Amortizacija zgradb	385.562	350.017
Amortizacija opreme in nadomestnih delov	1.939.099	1.715.378
Amortizacija drobnega inventarja	256.631	270.882
Skupaj	2.859.579	2.561.699

Skupina je na koncu poslovnega leta preverila ali so dobe koristnosti osnovnih sredstev ustrezne. V letu 2023 se dobe koristnosti niso spremenile.

3.6.11 IZGUBA IZ OSLABITVE POSLOVNIH TERJATEV IN POGODBENIH SREDSTEV

(v EUR)	2023	2022
Izguba iz oslabitve poslovnih terjatev	439	7.553
Izguba iz oslabitve pogodbenih sredstev	0	0
Skupaj	439	7.553

Izguba iz oslabitve poslovnih terjatev je posledica oslabitve terjatev z uporabo poenostavljenega pristopa pri preverbi vseživljenjskih kreditnih izgub. Pri tem je bila uporabljena matrika popravka vrednosti, ki je bila sestavljena na podlagi izkustvenih podatkov ter prilagojena glede na pričakovane izgube v prihodnje. Na enak način se je presojala tako oslabitev poslovnih terjatev kot tudi oslabitev pogodbenih sredstev.

3.6.12 ODPISI IN OSLABITVE NEFINANČNIH SREDSTEV

(v EUR)	2023	2022
Izguba iz oslabitve zalog	164.629	525.889
Izguba iz oslabitve osnovnih sredstev	181.077	422.710
Skupaj	345.706	948.600

Izguba iz oslabitve neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev v višini 181.077 EUR (422.710 EUR v letu 2022) predstavlja sedanjo vrednost odpisanih zgradb in drugih opredmetenih osnovnih sredstev ter orodij iz opuščeni proizvodnih programov, izločeni in prodani na odpad.

Izguba iz oslabitve zalog v višini 164.629 EUR (525.889 EUR v letu 2022) predstavlja oslabitev in odpis zalog zaradi prevrednotenja na čisto iztržljivo vrednost oz. zaradi delnega oz. celotnega uničenja zalog.

3.6.13 NETO FINANČNI IZID

(v EUR)	2023	2022
Finančni prihodki iz obresti posojil danih drugim	2.553	6
Finančni prihodki iz naslova finančnih sredstev vrednotenih po odplačni vrednosti	2.553	6
(v EUR)	2023	2022
Tečajne razlike – pozitivne	58.767	0
Prihodki od financiranja – popusti	17.873	10.105
Finančni prihodki - drugi	76.640	10.105
(v EUR)	2023	2022
Odhodki za obresti od kreditov	660.768	165.354
Obresti iz naslova aktuarskih preračunov	26.967	0
Obresti – lizing	66.512	48.884
Finančni odhodki iz naslova finančnih obveznosti merjenih po odplačni vrednosti	754.247	214.239
(v EUR)	2023	2022
Drugi finančni odhodki (zamudne obr. od davkov in prispevkov)	40	33
Odhodki za obresti	675	11
Negativne tečajne razlike	101.374	50.304
Finančni odhodki - drugi	102.089	50.348
(v EUR)	2023	2022
Neto tečajne razlike	-42.607	-50.304
(v EUR)	2023	2022
Neto finančni rezultat	-777.143	-254.476

3.6.14 DOBIČEK NA DELNICO

Osnovni dobiček na delnico je izračunan tako, da se čisti dobiček lastnikov deli s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic, pri čemer se izključijo navadne delnice, ki jih ima v lasti obvladujoča družba. Skupina nima izdanih zamenljivih obveznic ali delniških nakupnih opcij, zato sta osnovni in popravljalni dobiček na delnico enaka.

Čisti dobiček ali izguba na delnico se izračuna tako, da dobiček oziroma izgubo, ki pripada navadnim delničarjem, delimo s tehtanim povprečnim številom uveljavljajočih se navadnih delnic v poslovnem letu.

(v EUR)	2023	2022
Čisti dobiček na delnico	4,57	10,76
Celotni vseobsegajoči donos na delnico	3,96	13,07
Knjigovodska vrednost delnice	77,27	73,29

3.6.15 DAVKI

A. DAVEK IZ DOBIČKA

(v EUR)	2023	2022
Odhodek iz naslova tekočega davka		
Davek tekočega leta	201.734	352.922
Skupaj davek iz dobička	201.734	352.922
Odhodek iz naslova odloženih davkov		
Nastanek in odprava začasnih razlik	-5.021	0
Sprememba davčne stopnje	-37.839	0
Pripoznavna predhodno nepripoznane davčne izgube	0	-85.239
Sprememba odloženih davkov za nerealizirane dobičke	-14.417	21.907
Skupaj odloženi davek	-57.277	-63.332
Davčni odhodek (neto)	144.457	289.590

Prikaz davčnega obračuna:

(v EUR)	2023	2022
Prihodki, ugotovljeni po računovodskih predpisih	48.132.392	54.054.974
Zmanjšanje prihodkov na raven davčno priznanih prihodkov	-16.932	-2.606
Davčno priznani prihodki	48.115.460	54.052.368
Odhodki, ugotovljeni po računovodskih predpisih	45.840.259	49.538.518
Zmanjšanje odhodkov na raven davčno priznanih odhodkov	-359.737	-198.343
Povečanje odhodkov na raven davčno priznanih odhodkov	260.915	137.732
Davčno priznani odhodki	45.741.437	49.477.907
Povečanje davčne osnove	143.144	112.114
Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave	-1.585.815	-2.952.542
Davčna osnova	931.352	1.734.033
Skupaj davek obvladujoče družbe (19 %)	176.957	329.466
Učinek davka odvisnih družb skupaj	24.777	23.456
Skupaj davek skupine	201.734	352.922
Odloženi davki skupine	-57.277	-63.332
Efektivna davčna stopnja (brez odloženih davkov)	9,91 %	7,44 %
Efektivna davčna stopnja (vključno z odloženimi davki)	7,09 %	6,10 %

	2023	2022
Hrvaška	10 %	10 %
Francija	28 %	28 %
Združeno Kraljestvo	19 %	19 %
Nemčija	15 %	15 %
Poljska	19 %	19 %

B. GIBANJE ODLOŽENIH TERJATEV ZA DAVEK

(v EUR)	Davčna izguba
Stanje 1. 1. 2022	317.350
V breme/dobro poslovnega izida	-63.709
Stanje 31. 12. 2022	253.641
V breme/dobro poslovnega izida	61.019
Stanje 31. 12. 2023	314.659

Gibanje odloženih davkov med drugim vsebuje tudi učinek nerealiziranih izgub pri prodaji znotraj skupine v skupni višini 14.417 EUR, pri čemer so se odložene terjatve za davek iz tega naslova povečale iz 12.492 na dan 31. 12. 2022, na 26.909 EUR na dan 31. 12. 2023.

C. GIBANJE ODLOŽENIH OBVEZNOSTI ZA DAVEK

(v EUR)	Prevrednotenje osnovnih sredstev	Odprava pripoznanja zgradbe	Prevrednotenje osnovnih sredstev
Stanje 01. 01. 2022			1.712.213
V breme/dobro poslovnega izida		-48.518	-48.518
V breme/dobro drugega vseobsegajočega donosa	158.199		158.199
Stanje 31. 12. 2022			1.821.894
V breme/dobro poslovnega izida		1.793	1.793
V breme/dobro drugega vseobsegajočega donosa	257.334		257.334
Stanje 31. 12. 2023			2.081.021

D. SKUPAJ UČINKI ODLOŽENI DAVKOV NA KONSOLIDIRANI IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA IN KONSOLIDIRANIH IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

Za leto 2023 (v EUR)	Izkaz poslovnega izida	Izkaz drugega vseobsegajočega donosa
Oblikovanje obveznosti za odložene davke iz naslova dviga davčne stopnje	-37.839	-282.847
Poraba obveznosti za odložene davke iz naslova razlike med davčno in poslovno amortizacijo prevrednotenih sredstev	0	25.513
Odprava obveznosti za odložene davke iz naslova odprave pripoznanja zgradbe po modelu revaloriziranja	-5.021	0
Sprememba odloženih davkov za nerealizirane dobičke/izgube	-14.417	0
SKUPAJ UČINEK	-57.277	-257.334

Za leto 2022 (v EUR)	Izkaz poslovnega izida	Izkaz drugega vseobsegajočega donosa
Poraba terjatev za odložene davke iz naslova koriščenja pretekle davčne izgube	64.864	0
Oblikovanje obveznosti za odložene davke iz naslova revalorizacije sredstev	0	-179.501
Poraba obveznosti za odložene davke iz naslova razlike med davčno in poslovno amortizacijo prevrednotenih sredstev	0	21.302
Odprava obveznosti za odložene davke iz naslova odprave pripoznanja zgradbe po modelu revaloriziranja	-48.518	0
Uskladitev revalorizacijskih rezerv iz naslova odloženih davkov, ki so bili že koriščeni v davčnem obračunu	-101.584	0
Sprememba odloženih davkov za nerealizirane dobičke/izgube	21.906	0
SKUPAJ UČINEK	-63.332	-158.199

E. NEGOTOVOST GLEDE OBDAVČLJIVIH PRIHODNIH DOBIČKOV

Terjatve za odloženi davek so pripoznane na podlagi neizrabljenih davčnih izgub, ker skupina na osnovi srednjeročnega poslovnega načrta v prihodnjem obdobju planira pozitivno poslovanje.

F. NEPRIPOZNANE ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK

Skupina je pripoznala odložene davke iz naslova prenesene davčne izgube. Terjatve niso bile pripoznane za začasne razlike iz naslova terjatev za odpravnine in jubilejne nagrade in razlik med davčno in računovodsko stopnjo amortizacije v skupni višini 539.000 EUR.

G. DAVČNA STOPNJA

V Uradnem listu je bil 22. decembra 2023 objavljen Zakon o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev (ZORZFS), ki med drugim določa začasno zvišanje stopnje davka od dohodkov pravnih oseb za tri odstotne točke, V skladu z določbo 64. člena ZORZFS pa se za leta 2024, 2025, 2026, 2027 in 2028 davek plačuje po stopnji 22 %. Posledično so bile terjatve in obveznosti, ki izhajajo iz računovodskih izkazov obvladujoče družbe preračunane na stopnjo 22 %, saj le-ta predstavlja davčno stopnjo v napovedljivi prihodnosti.

3.6.16 SPREMEMBE V DRUGEM VSEOBSEGAJOČEM DONOSU

Nerealizirani aktuarski dobički in izgube v višini 17.787 EUR (74.997 EUR v letu 2022) se nanašajo na rezervacije za odpravnine ob upokojitvi.

Sprememb revalorizacijskih rezerv iz naslova prevrednotenja v letu 2023 ni bilo (1.226.737 EUR v letu 2022). Sprememba odloženih davkov v višini -257.334 EUR (-158.199 EUR v letu 2022) se v letu 2023 v glavnini nanaša na dvig stopnje za DDPO na stopnjo 22 % v znesku -282.847 EUR in na porabo obveznosti za odložene davke iz naslova razlike med davčno in poslovno amortizacijo prevrednotenih sredstev v znesku 25.507 EUR (21.302 EUR v letu 2022). Drugih sprememb v letu 2023 ni bilo.

Učinek prevedbene razlike v višini -15.308 EUR (-85.694 EUR v letu 2022) je posledica preračuna sredstev in obveznosti do virov sredstev po tečaju objavljenem na spletni strani Banke Slovenije na 31. 12. 2023. Učinke predstavlja razliko med prevedbeno razliko na 31. 12. 2022 in 31. 12. 2023.

3.6.17 NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DRUGA NEKRATKOROČNA SREDSTVA

Neopredmetena sredstva in druga nekratkoročna sredstva zajemajo dolgoročne premoženjske pravice in dolgoročne odložene stroške razvijanja.

Gibanje neopredmetenih sredstev in drugih nekratkoročnih sredstev v letu 2023 in 2022 je predstavljeno v nadaljevanju.

(v EUR)	Stroški razvijanja	Pravica do ind. lastnine in druge pravice	Neopredmetena sredstva v pridobivanju	Druga nekratkoročna sredstva	Skupaj
Nabavna vrednost					
1. 1. 2023	4.193.390	949.687	1.773.917	12.005	6.928.999
pridobitve	0	0	1.296.298	0	1.296.298
prenos iz investicij v teku	1.734.844	225.286	-1.960.130	0	0
odpisi	0	0	0	-12.005	-12.005
31. 12. 2023	5.928.234	1.174.973	1.110.085	0	8.213.292
Popravek vrednosti					
1. 1. 2023	3.781.588	411.438	0	0	4.193.026
amortizacija	195.183	83.101	0	0	278.284
31. 12. 2023	3.976.771	494.539	0	0	4.471.310
Neodpisana vrednost 1. 1. 2023	411.802	538.249	1.773.917	12.005	2.735.974
Neodpisana vrednost 31. 12. 2023	1.951.464	680.433	1.110.085	0	3.741.982

(v EUR)	Stroški razvijanja	Pravica do ind. lastnine in druge pravice	Neopredmetena sredstva v pridobivanju	Druga nekratkoročna sredstva	Skupaj
Nabavna vrednost					
1. 1. 2022	3.752.162	782.254	1.115.416	49.672	5.699.504
pridobitve	0	0	1.267.162	0	1.267.162
prenos iz investicij v teku	441.228	167.432	-608.660	0	0
odpisi	0	0	0	-37.667	-37.667
31. 12. 2022	4.193.390	949.687	1.773.917	12.005	6.928.998
Popravek vrednosti					
1. 1. 2022	3.619.703	347.902	0	0	3.967.605
amortizacija	161.885	63.537	0	0	225.422
31. 12. 2022	3.781.588	411.438	0	0	4.193.026
Neodpisana vrednost 1. 1. 2022	132.459	434.352	1.115.416	49.672	1.731.901
Neodpisana vrednost 31. 12. 2022	411.802	538.249	1.773.917	12.005	2.735.974

Dolgoročne premoženjske pravice v višini 680.433 EUR (538.249 EUR na 31. 12. 2022) se nanašajo na vlaganja v programsko opremo. Dolgoročni odloženi stroški razvijanja novih izdelkov v višini 3.033.050 EUR (2.159.945 EUR na 31. 12. 2022) vključujejo stroške konstrukcije prototipov in testiranja, konstrukcijsko in kataloško dokumentacijo ter izdelavo tehnologije pri teh projektih. Od tega zneska predstavlja 1.081.887 EUR (1.748.142 EUR na 31. 12. 2022) projekte, ki na 31.12.2023 še niso končani in so predstavljeni kot neopredmetena sredstva v pridobivanju. V letu 2023 znašajo odloženi stroški razvijanja skupaj 1.068.589 EUR (1.118.370 EUR v letu 2022). Doba amortiziranja razvojnega projekta je 5 let.

Med neopredmetenimi sredstvi skupina ne izkazuje sredstev, ki se ne amortizirajo. Skupina je na koncu leta preverila ali obstajajo pokazatelji oslabiljenosti neopredmetenih sredstev ter zaključila, da takšni pokazatelji ne obstajajo.

3.6.18 NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA TER PRAVICA DO UPORABE SREDSTEV

Gibanje nepremičnin, naprav in opreme v letu 2023 in 2022 je predstavljeno v nadaljevanju.

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Drobni inventar in velika orodja	Druga oprema	Sredstva v izdelavi	Pravica do uporabe sredstev - oprema	Skupaj:
Nabavna vrednost								0
1. 1. 2023	5.863.472	13.676.236	16.951.128	4.523.614	2.664.212	4.395.987	5.638.328	53.712.976
pridobitve	0	0	0	0	0	9.168.222	0	9.168.222
prenos iz investicij v teku	0	89.526	879.516	209.873	615.155	-2.655.222	861.152	0
odpisi	0	-30.365	-724.174	-54.589	-23.621	0	-89.718	-922.467
prerazvrstitve	0	0	1.504.323	0	0	-131.333	-1.504.323	-131.333
prevedbene razlike	0	0	0	0	6.793	0	0	6.793
31. 12. 2023	5.863.472	13.735.397	18.610.795	4.678.898	3.262.539	10.777.654	4.905.439	61.834.191
Popravek vrednosti								
1. 1. 2023	0	1.148.710	13.466.279	3.883.819	1.837.533	0	1.247.181	21.583.521
amortizacija	0	385.562	876.411	256.631	328.675	0	735.083	2.582.362
odpisi	0	-3.615	-656.620	-54.589	-21.704	0	-5.390	-741.917
prerazvrstitve	0	0	791.775	0	0	0	-791.775	0
prevedbene razlike	0	0	0	0	-845	0	1.812	967
31. 12. 2023	0	1.530.656	14.477.845	4.085.860	2.143.659	0	1.186.911	23.424.931
Neodpisana vrednost 1. 1. 2023	5.863.472	12.527.525	3.484.848	639.796	826.679	4.395.987	4.391.147	32.129.454
Neodpisana vrednost 31. 12. 2023	5.863.472	12.204.740	4.132.350	593.038	1.118.880	10.777.654	3.718.528	38.409.258

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Drobni inventar in velika orodja	Druga oprema	Sredstva v izdelavi	Pravica do uporabe sredstev - oprema	Skupaj:
Nabavna vrednost								
1. 1. 2022	5.665.431	12.383.390	14.888.927	4.179.607	2.420.856	235.120	6.298.301	46.071.630
pridobitve	0	0	0	0	0	7.490.654	0	7.490.654
prenos iz investicij v teku	0	729.714	635.436	375.440	389.252	-3.329.787	1.199.946	0
prevrednotenje	198.041	1.028.697						1.226.738
odpisi	0	-465.565	-433.153	-31.433	-145.896	0	0	-1.076.046
prerazvrstitve	0	0	1.859.918	0	0	0	-1.859.918	0
31. 12. 2022	5.863.472	13.676.236	16.951.128	4.523.614	2.664.212	4.395.987	5.638.328	53.712.977
Popravek vrednosti								
1. 1. 2022	0	842.712	12.250.516	3.644.369	1.662.272	0	1.501.168	19.901.037
amortizacija	0	350.018	574.652	270.882	319.993	0	820.110	2.335.655
odpisi	0	-44.019	-432.986	-31.433	-144.732	0	0	-653.169
prerazvrstitve	0	0	1.074.097	0	0	0	-1.074.097	0
31. 12. 2022	0	1.148.710	13.466.279	3.883.819	1.837.533	0	1.247.181	21.583.521
Neodpisana vrednost 1. 1. 2022	5.665.431	11.540.678	2.638.411	535.238	758.583	235.120	4.797.133	26.170.591
Neodpisana vrednost 31. 12. 2022	5.863.472	12.527.525	3.484.849	639.796	826.679	4.395.987	4.391.147	32.129.454

Skupina uporablja metodo enakomernega časovnega amortiziranja. Amortizacija je obračunana posamično in se med obračunskim letom ne spreminja.

Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev je obračunana po naslednjih letnih stopnjah:

(v %)	2023	2022
Gradbeni objekti	2,33 - 3,33	2,33 - 3,33
Zunanja ureditev	1,5 - 6,6	1,5 - 6,6
Deli zgradb	6	6
Proizvajalna oprema	7,0 - 20,0	7,0 - 20,0
Računalniška oprema	33,3	33,3
Motorna vozila	14,3 - 20,0	14,3 - 20,0
Premoženjske pravice	10,00 - 20,00	10,00 - 20,00
Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	20	20
Druga oprema	5,0 - 25,0	5,0 - 25,0

Knjigovodska vrednost pravice do uporabe sredstev na 31. 12. 2023 znaša 3.718.528 EUR (4.391.147 EUR na 31. 12. 2022) in je izračunana kot sedanja vrednost bodočih najemnin za posamezno najeto sredstvo. Amortizacija pravice do uporabe znaša 735.083 EUR (820.110 v letu 2022).

Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi 10.777.654 EUR (4.395.988 EUR na 31. 12. 2022) se nanašajo na nov SIP center 6.674.903 EUR, Gleason stroj 1.233.802 EUR, zunanja ureditev 1.022.572 EUR, preureditev jedilnice 313.527 EUR, transformatorska postaja 295.132 EUR, orodja za Gleason 278.560 EUR, pohišstvo 135.774 EUR, orodja za kosilnice G2 94.558 EUR, vrata za SC 84.289 EUR, ureditev tovornega vhoda 69.975 EUR ter ostalo 574.562 EUR. Glavnina sredstev bo razpoložljiva za uporabo v pričetku leta 2024.

Skupina ima na dan 31. 12. 2023 sklenjene pogodbe oz. potrjena naročila za nakup osnovnih sredstev v vrednosti 6.672 EUR (3.058.008 EUR na 31. 12. 2022).

Za zgradbe in zemljišča je skupina konec poslovnega leta s pomočjo zunanjega veščaka preverila, ali je v času od zadnjega prevrednotenja na 31. 12. 2022 prišlo do bistvenih sprememb predpostavk, uporabljenih v cenitvi. Pri tem je bilo ugotovljeno, da ni prišlo do pomembnih sprememb predpostavk cenitve in sprememb na trgu nepremičnin, ki bi pomembno vplivale na oceno poštene vrednosti poslovnih kompleksov.

Nepremičnine so dane v zastavo za najem nekratkoročnih in kratkoročnih posojil pri poslovnih bankah v vrednosti 13.313.665 EUR (8.878.116 EUR v letu 2022), pri uporabi ni omejitev.

3.6.19 NEKRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE

(v EUR)	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Nekratkoročne poslovne terjatve do kupcev	50.417	50.417
Popravek vrednosti nekrat. terjatev iz poslovanja	-50.417	-50.417
Skupaj	0	0

Nekratkoročne terjatve iz poslovanja predstavljajo terjatve do kupca po potrjeni prisilni poravnavi v vrednosti 50.417 EUR (50.417 EUR na 31. 12. 2022) ter popravek vrednosti teh nekratkoročnih terjatev zaradi neizpolnjevanja programa finančnega prestrukturiranja. Kupec je danes v stečaju, stečaj še ni zaključen. Terjatve so nezavarovane.

3.6.20 ZALOGE

(v EUR)	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Material	5.789.339	7.793.409
Popravek vrednosti neidočih zalog - material	-8.005	-13.425
Nedokončana proizvodnja	452.757	494.825
Polizdelki	7.070.959	6.662.910
Popravek vrednosti neidočih zalog - nedokončana proizvodnja in polizdelki	-3.709	-3.185
Proizvodi	12.862.353	7.523.707
Popravek vrednosti neidočih zalog - proizvodi	-338.432	-9.869
Skupaj	25.825.262	22.448.374

Popisne razlike, odpisi vrednosti in ocenjena čista iztržljiva vrednost po vrstah zalog so razvidne iz spodnje preglednice.

Vrsta zalog	Knjigovodska vrednost 31. 12. 2023	Popisni manjki	Odpisi vrednosti zaradi spremembe kakovosti	Oslabitev na čisto iztržljivo vrednost	Čista iztržljiva vrednost
Material	5.781.334	4.568	14.696	-5.420	5.781.334
Nedokončana proizvodnja	452.757	0	0	0	452.757
Polizdelki	7.067.251	21.963	89.755	524	7.067.251
Proizvodi	12.523.921	6.134	43.395	-296.043	12.523.921
Skupaj	25.825.263	32.665	147.846	-300.939	25.825.263

Knjigovodska vrednost zalog ne presega čiste iztržljive vrednosti. Del zalog je zastavljen kot jamstvo za obveznosti za plačilo nekratkoročnega posojila v vrednosti 2.900.000 EUR. Prav tako iz posojilne pogodbe izhaja, da zaloge v nobenem trenutku ne bodo manjše od 7.300.000 EUR.

3.6.21 KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE

(v EUR)	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev v državi	555.681	795.940
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev v tujini	4.492.648	6.077.563
Ostale kratkoročne poslovne terjatve	1.084.522	1.013.256
Popravek vrednosti terjatev za pričakovano vseživljenjsko kreditno izgubo	-118.082	-134.575
Skupaj	6.014.769	7.752.184

Vsi zneski so kratkoročni. Neto knjigovodska vrednost terjatev se obravnava kot razumen približek njene poštene vrednosti. Kratkoročne poslovne terjatve se obravnavajo kot finančna sredstva po odplačni vrednosti za katera se pričakuje da bodo poplačana najkasneje v 6 mesecih, kar posledično pomeni, da je morebiten učinek razlike med efektivno obrestno mero in tržno obrestno mero zanemarljiv.

Oslabitev terjatev je bila v skladu z MSRP 9 izvedena po poenostavljenem pristopu na način, da se je upoštevala pričakovana vseživljenjska kreditna izguba terjatev z uporabo matrike popravkov. Podatki glede izpostavljenosti kreditnemu tveganju so podrobno opisane v razdelku, ki obravnava tveganja. Za namen izračuna pričakovane kreditne izgube so bile poslovne terjatve obravnavane na skupni ravni, glede na posamezne razrede zapadlosti. Pričakovana izguba je bila izračunana na podlagi preteklega triletnega obdobja ter glede na izgube, ki so v tem obdobju nastale. Historični podatki so bili popravljeni na način, da prikazujejo tudi pričakovanja v prihodnje, zaradi česar se je izvedel popravek tudi na tistih terjatvah, ki še niso zapadle. Skupina je prihodnje napovedi vezala na planirano stopnjo zaposlenosti v državah kupcev.

Terjatve so odpisane, ko ni več razumno pričakovati povračila.

Nezapadle bruto kratkoročne terjatve do kupcev na dan 31.12.2023 znašajo 3.437.732 EUR (5.455.605 EUR na 31. 12. 2022), zapadle neplačane terjatve do kupcev do 90 dni znašajo 1.169.046 EUR (1.189.808 EUR na 31. 12. 2022), nad 90 dni do 1 leta znašajo 284.943 EUR (67.353 EUR na 31. 12. 2022) ter zapadle neplačane terjatve nad eno leto znašajo 156.608 EUR (160.737 EUR na 31. 12. 2022). Terjatve niso zavarovane. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih so nezapadle.

Gibanje popravka vrednosti terjatev do kupcev v letu 2023 in 2022 je prikazano v nadaljevanju.

(v EUR)	2023	2022
Stanje 1. 1.	134.575	180.018
Oblikovanje	439	7.553
Odprava	-16.932	-52.996
Stanje 31. 12.	118.082	134.575

Skupina do članov upravnega odbora obvladujoče družbe na dan 31. 12. 2023 (0 EUR na 31. 12. 2022) ne izkazuje terjatev.

3.6.22 DENAR IN DENARNI USTREZNIKI

(v EUR)	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Gotovina v blagajni	0	600
Denarna sredstva v banki	148.926	382.670
Skupaj	148.926	383.270

Pri poslovnih bankah ima obvladujoča družba dogovorjeno samodejno zadolžitev (limit) na poslovnem računu v vrednosti 2.500.000 EUR (2.500.000 EUR v letu 2022), s katero lahko dodatno zagotavlja tekočo plačilno sposobnost. Konec poslovnega leta 2023 je obvladujoča družba koristila samodejne zadolžitve v višini 1.565.868 EUR (999.393 EUR na 31. 12. 2022), kar je preneseno na kratkoročne finančne obveznosti (pojasnilo 3.6.27).

3.6.23 PREDUJMI IN DRUGA KRATKOROČNA SREDSTVA

(v EUR)	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Predujmi za pridobitev osnovnih sredstev	6.672	445.028
Predujmi za pridobitev zalog	0	709
Ostali predujmi	74.431	17.412
Ostale aktivne časovne razmejitve	34.488	65.544
Skupaj	115.591	528.693

Aktivne časovne razmejitve predstavljajo vnaprej zaračunane stroške.

3.6.24 KAPITAL

(v EUR)	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Osnovni kapital	1.724.695	1.724.695
Kapitalske rezerve	1.834.498	1.834.498
Zakonske rezerve	0	0
Lastne delnice	-2.938	-2.938
Rezerve za lastne delnice	2.938	2.938
Revalorizacijske rezerve	8.199.744	8.482.081
Rezerve, nastale zaradi vredn. po pošteni vrednosti	-35.499	-57.693
Prevedbene razlike	-55.597	-40.289
Preneseni čisti dobiček	18.422.164	13.947.444
Čisti poslovni izid poslovnega leta	1.892.227	4.454.124
Skupaj	31.982.232	30.344.860

Osnovni kapital v višini 1.724.695 EUR je razdeljen na 413.596 kosovnih delnic enega razreda in iste oznake SIPR.

Obvladujoča družba v letu 2023 ni kupila ali prodala lastnih delnic (v letu 2022 je obvladujoča družba kupila 63 oziroma 0,02 % lastnih delnic).

Gibanje lastnih delnic v letu 2023 je bilo naslednje:

Postavka	2023		2022	
	Količina	Delež v osnovnem kapitalu	Količina	Delež v osnovnem kapitalu
Stanje 1. 1.	63	0,02 %	0	0,00 %
Nakupi	0	0,00 %	63	0,02 %
Stanje 31. 12.	63	0,02 %	63	0,02 %

Tehtano povprečno število navadnih delnic obvladujoče družbe, uveljavljajočih se v letu 2023, je znašalo 413.926 (413.984 delnic v letu 2022).

Kapitalske rezerve znašajo 1.834.498 EUR (1.834.498 EUR na 31. 12. 2022), in sicer:

- 1.595.990 EUR predstavlja premijo, ki jo je obvladujoča družba pridobila pri izvršitvi delniških nakupnih opcij na podlagi izdanih obveznic,
- 238.508 EUR predstavlja kupnina nad nabavno vrednostjo odtujenih lastnih delnic.

Revalorizacijske rezerve zajemajo rezerve iz naslova prevrednotenja zemljišč v vrednosti 5.073.868 EUR, zmanjšane za odložene davke v vrednosti 1.116.251 EUR ter zgradb v vrednost 5.301.672 EUR, zmanjšane za odložene davke 1.059.545 EUR.

Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, zajemajo aktuarske izgube v vrednosti 35.499 EUR na dan 31. 12. 2023 (izguba 57.693 EUR na 31. 12. 2022).

A. GIBANJE REVALORIZACIJSKIH REZERV

(v EUR)	zemljišča	zgradbe	zmanjšanje za obveznosti za odložene davke	Skupaj
Stanje 1. 1. 2023	5.073.867	5.331.692	-1.923.479	8.482.080
Revalorizacija - pozitivna	0	0	-252.318	-252.318
Revalorizacija - negativna	0	-30.020	0	-30.020
Stanje 31. 12. 2023	5.073.867	5.301.672	-2.175.797	8.199.744

(v EUR)	zemljišča	zgradbe	Obveznosti za odložene davke	Skupaj
Stanje 1. 1. 2022	4.875.826	4.584.986	-1.712.212	7.748.600
Revalorizacija - pozitivna	198.041	746.706	-211.266	733.481
Stanje 31. 12. 2022	5.073.867	5.331.692	-1.923.478	8.482.081

Obveznost za odložene davke predstavlja znesek davka pri revaloriziranju zemljišč in zgradb na pošteno vrednost in je obračunana na podlagi 22-odstotne davčne stopnje davka od dohodkov pravnih oseb, ki velja za leto 2024.

B. GIBANJE REZERV, NASTALIH ZARADI VREDNOTENJA PO POŠTENI VREDNOSTI

(v EUR)	2023 (Aktuarske izgube)	2022 (Aktuarske izgube)
Stanje 1. 1.	-57.693	-135.152
Revalorizacija - pozitivna	22.194	77.457
Stanje 31. 12.	-35.499	-57.693

C. Lastniška struktura Skupine SIP

SEZNAM DELNIČARJEV SIP d. d.	Štev. delnic 31.12.2023	Delež v %	Štev. delnic 31.12.2022	Delež v %
CCM d. o. o.	162.956	39,40	162.956	39,40
KORŽE d. o. o.	65.247	15,78	65.247	15,78
HOLINVEST d. o. o.	50.139	12,12	50.139	12,12
LAFIN d. o. o.	32.000	7,74	32.000	7,74
MSE d. o. o.	29.010	7,01	29.010	7,01
Ostali delničarji (31)	74.244	17,95	74.244	17,95
Skupaj	413.596	100	413.596	100

Na dan 31. 12. 2023 so bili člani upravnega odbora posredno lastniki 275.813 delnic (v lastninski strukturi družbe udeleženi s 66,69 %).

Stanje posameznih sestavin kapitala ter gibanje posameznih sestavin kapitala v letu 2023 in 2022 so prikazana v preglednici Konsolidiran izkaz gibanja kapitala.

3.6.25 REZERVACIJE ZA POZAPOSLITVENE IN DRUGE DOLGOROČNE ZASLUŽKE

(v EUR)	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Rezervacije za odpravnine	603.062	588.911
Rezervacije za jubilejne nagrade	147.894	112.803
Skupaj	750.956	701.714

Rezervacije za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluške zaposlenih sestavljajo rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade. Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontiranih na konec poročevalskega obdobja. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve.

Gibanje rezervacij v letu 2023 in 2022 je bilo naslednje:

(v EUR)	Odpravnine	Jubilejne nagrade
Stanje 1. 1. 2023	588.911	112.803
Stroški sprotnega službovanja	63.067	37.953
Stroški obresti	22.483	4.484
Izplačila	-53.612	-6.032
Aktuarski presežek/izguba	-17.787	-1.315
Stanje 31. 12. 2023	603.062	147.894
Stanje 1. 1. 2022	617.118	87.948
Stroški sprotnega službovanja	51.665	25.501
Stroški obresti	5.160	562
Izplačila	-10.036	-21.864
Aktuarski presežek/izguba	-74.997	20.656
Stanje 31. 12. 2022	588.911	112.803

Ocene in predpostavke

Pomembe predpostavke pri aktuarskem izračunu so diskontna stopnja, povprečna rast plač in pričakovana smrtnost.

	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Diskontna stopnja	3,20 %	4,20 %
Povprečna rast plač	3,50 %	3,50 %
Pričakovana smrtnost		
Moški stari 45 let	0,34 %	0,34 %
Ženske stare 45 let	0,14 %	0,14 %
Moški stari 65 let	2,00 %	2,00 %
Ženske stare 65 let	0,80 %	0,80 %

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih bodočih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na datum konsolidiranega izkaza finančnega položaja. Izračun je bil narejen za vsakega zaposlenega in upošteva strošek odpravnine ob upokojitvi ter strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun je z uporabo projicirane enote pripravil pooblaščen aktuar.

Diskontna stopnja je določena na ravni donosnosti podjetniške obveznice in ima ročnost, ki je podobna povprečni ročnosti rezervacij.

Sedanja vrednost rezervacij je bila izračunana s pomočjo metode »unit credit method«.

Tehtano povprečje dospelosti rezervacij za pozaposlitvene zasluge na 31. 12. 2023 je 21,6 let (21,3 let na 31. 12. 2022).

V kolikor bi se diskontna obrestna mera znižala za 0,5 %, bi se rezervacije za odpravnine povečale za 25.858 EUR, rezervacije za jubilejne nagrade pa za 6.261 EUR. V primeru

povečanja diskontne obrestne mere za 0,5 % pa bi se rezervacije za odpravnine zmanjšale za 23.446 EUR, rezervacije za jubilejne nagrade pa za 5.741 EUR. Realna prihodnja dolgoročna rast plač je določena v višini 3,5 % letno. V kolikor bi se prihodnja rast plač zmanjšala za 0,5 % letno, bi se rezervacije za odpravnine zmanjšale za 10.808 EUR, v primeru povečanja rasti plač za 0,5 % letno pa bi se rezervacije za odpravnine povečale za 13.456 EUR.

3.6.26 DRUGE REZERVACIJE IN DRUGE NEKRATKOROČNE OBVEZNOSTI

(v EUR)	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Garancijska popravila	153.116	187.789
Skupaj	153.116	187.789

Rezervacije za garancijska popravila se nanašajo na bodoča garancijska popravila strojev, katera so ocenjena na podlagi predhodnih stroškov za garancijska popravila v preteklih letih v višini 0,4 % (0,4 % v letu 2022) prodanih proizvodov poslovnega leta.

Gibanje drugih rezervacij in drugih nekratkoročnih obveznosti za leto 2023 in 2022:

(v EUR)	Garancijska popravila	Druge rezervacije
Stanje na 1. 1. 2023	187.789	0
Oblikovanje	153.116	0
Črpanje	-187.789	0
Stanje 31. 12. 2023	153.116	0
Stanje na 1. 1. 2022	154.412	4.936
Oblikovanje	187.789	0
Črpanje	-154.412	-4.936
Stanje 31. 12. 2022	187.789	0

3.6.27 FINANČNE OBVEZNOSTI IN OBVEZNOSTI IZ NAJEMOV

(v EUR)	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Nekratkoročne finančne obveznosti do bank	8.357.280	10.648.254
Nekratkoročne obveznosti iz najemov	2.326.187	1.550.666
Kratkoročna posojila, dobljena pri bankah v državi	18.248.053	8.224.221
Kratkoročne finančne obveznosti do drugih	527.509	0
Druge kratkoročne finančne obveznosti	29.714	105.168
Kratkoročne obveznosti iz najemov	1.326.318	1.141.540
Skupaj	30.815.061	21.669.849

Pri poslovnih bankah ima obvladujoča družba sklenjena kratkoročna premostitvena posojila v vrednosti 7.000.000 EUR (7.500.000 EUR za leto 2022), kratkoročne reverzne faktoringe v vrednosti 2.500.000 EUR (2.500.000 EUR za leto 2022) ter nekratkoročna premostitvena posojila v vrednosti 7.000.000 EUR (0 EUR za leto 2022) za zagotovitev tekoče plačilne

sposobnosti. Konec poslovnega leta so bila koriščena v skupnem znesku 12.003.293 EUR (8.349.984 EUR za leto 2022), od tega kratkoročna premostitvena posojila v vrednosti 5.880.000 EUR (5.950.000 EUR za leto 2022), kratkoročni reverzni faktoring v vrednosti 1.173.309 EUR (0 EUR za leto 2022), ki je delno predstavljen kot Kratkoročne finančne obveznosti do drugih ter nekratkoročna premostitvena posojila v vrednosti 4.949.984 EUR (2.399.984 EUR za leto 2022). Med kratkoročne finančne obveznosti skupina uvršča tudi koriščeno samodejno zadolžitev na poslovnem računu, katera je konec poslovnega leta znašala 1.565.868 EUR (pojasnilo 3.6.22). Skupina je med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi predstavila tudi pogodbeno dolgoročno posojila, za katere še ni pridobila odpustka kršitve pogodbenih zavez v skupnem znesku 4.743.395 EUR. Več o tem je napisano v točki C. Spoštovanje finančnih zavez.

31.12.2023 (v EUR)	Po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	Po odplačni vrednosti
Nekratkoročne finančne obveznosti do bank	8.357.280	8.357.280
Nekratkoročne obveznosti iz najemov	2.326.187	2.326.187
Kratkoročna posojila, dobljena pri bankah v državi	18.248.053	18.248.053
Druge kratkoročne finančne obveznosti	29.714	29.714
Kratkoročne finančne obveznosti do drugih	527.509	527.509
Kratkoročne obveznosti iz najemov	1.326.318	1.326.318
Skupaj	30.815.061	30.815.061

31.12.2022 (v EUR)	Po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	Po odplačni vrednosti
Nekratkoročne finančne obveznosti do bank	10.648.254	10.648.254
Nekratkoročne obveznosti iz najemov	1.550.666	1.550.666
Kratkoročna posojila, dobljena pri bankah v državi	8.224.221	8.224.221
Druge kratkoročne finančne obveznosti	105.168	105.168
Kratkoročne obveznosti iz najemov	1.141.540	1.141.540
Skupaj	21.669.849	21.669.849

A. POGOJI IN TERMINSKI PLAN

Posojila in najemi se obravnavajo po odplačni vrednosti z uporabo efektivne obrestne mere.

Nekratkoročne finančne obveznosti do bank, ki zapadejo od leta 2025 do leta 2032, so vezane na fiksno obrestno mero in 6-mesečni EURIBOR, kratkoročni del nekratkoročnih obveznosti je izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi do bank in znaša 7.656.399 EUR (1.229.862 EUR za leto 2022).

Posojila so zavarovano s hipoteko na nepremičnine, zalogami gotovih izdelkov ter polizdelkov v knjigovodski vrednosti posojila, kar je podrobno razkrito pri posamezni postavki sredstev. Knjigovodska vrednost dolga iz naslova nekratkoročne finančne obveznosti do bank z zapadlostjo nad 5 let znaša 1.660.194 EUR.

Obveznosti iz najema, ki zapadejo v plačilo v letih 2024–2027, so vezane na fiksno obrestno mero. Kratkoročni del nekratkoročne obveznosti iz naslova finančnega najema je izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi in znaša 1.326.318 EUR. Obveznosti iz najema so zavarovane z opredmetenimi osnovnimi sredstvi.

Kratkoročna posojila, dobljena pri bankah v državi, tvorijo kratkoročni del nekratkoročne finančne obveznosti do bank, kratkoročna posojila, kratkoročni reverzni faktoring in samodejno zadolžitev za poslovnem računu.

Skupina je med kratkoročna posojila prenesla del dolgoročnega posojila za katerega ni prejela odpustka, in sicer v višini 4.743.395 EUR. Pogodbena zapadlost omenjenega posojila ostaja nespremenjena. Več o tem je napisano v točki C. Spoštovanje finančnih zavez.

Kratkoročne obveznosti iz naslova finančnega najema predstavljajo kratkoročni del nekratkoročnih obveznosti finančnega najema.

B. GIBANJE FINANČNIH OBVEZNOSTI

(v EUR)	2023	2022
Stanje 1. 1.	21.669.849	12.073.935
Prejemki pri prejeti posojilih	18.821.141	15.205.024
Izdatki pri prejeti posojilih	-13.899.180	-5.311.924
Prejemki pri drugih finančnih obveznostih	0	0
Izdatki pri drugih finančnih obveznostih	0	-1.240.788
Izdatki za plačane obresti	-672.020	-151.605
Prejemki pri najemih	2.663.348	1.198.866
Pologi pri najemih	0	-384.717
Izdatki pri najemih	-1.713.522	-1.116.406
Nastanek obveznosti za dividende	0	1.240.788
Nastanek obveznosti za obresti	660.768	156.677
Nastanek obveznosti iz naslova faktoringa	2.852.333	0
Nastanek drugih finančnih obveznosti	432.344	0
Stanje 31. 12.	30.815.061	21.669.849

C. SPOŠTOVANJE FINANČNIH ZAVEZ

Bančna posojila vsebujejo sledeče finančne zaveze:

- delež kapitala najmanj 45% v bilančni vsoti,
- razmerje EBITDA/ neto dolg 1:3,5 oziroma 1:3,0,
- delež dolga mora biti nižji kot je znesek kapitala,
- število zaposlenih se ne sme zmanjšati za več kot 40%.

Skupina na dan 31. 12. 2023 odstopa pri pogodbenih finančnih zavezah iz prvih dveh alinej za prejeta posojila od poslovnih bank. Pred zaključkom poslovnega leta 2023 je skupina obvestila poslovne banke o prekoračitvi in potrebi po odpustu. Skupina je pridobila odpustke za kršitve pogodbenih finančnih zavez za posojila v višini 7.181.553 EUR, medtem ko za del dolgoročnega posojila v višini 4.743.395 EUR še čaka zaključek postopka pridobitve odpustka. Ker skupina za omenjeno posojilo še ni prejela odpustka, se znesek v višini 4.743.395 EUR prenese med kratkoročna posojila. Pogodbena zapadlost omenjenega posojila ostaja nespremenjena.

3.6.28 KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI DO DRUGIH

(v EUR)	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v državi	4.333.167	5.972.684
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v tujini	1.496.366	2.467.739
Kratkoročne obv. za nezaračunano blago in storitve	177.909	119.271
Ostale kratkoročne obveznosti	1.050.067	1.525.212
Skupaj	7.057.509	10.084.906

Kratkoročna poslovna obveznost do članov upravnega odbora in delničarjev na 31. 12. 2023 znaša 61.407 EUR (60.141 EUR na 31.12.2022).

Vsi zneski so kratkoročni. Knjigovodska vrednost poslovnih obveznosti predstavlja približek pošteni vrednosti.

3.6.29 POGODBENE OBVEZNOSTI IZ NASLOVA PREDUJMOV

(v EUR)	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Kratkoročno prejeti predujmi domači	3.244	116
Kratkoročno prejeti predujmi tuji	1.004.178	1.267.856
Skupaj	1.007.422	1.267.972

Pogodbene obveze iz naslova pogodb s kupci predstavljajo izvršitvene obveze, ki še niso bile izpolnjene, nanašajo se na prejete predujme.

Naslednja tabela prikazuje podatek o pogodbenih sredstvih in pogodbenih obveznostih v povezavi s pogodbami s kupci:

(v EUR)	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Pogodbena sredstva	0	0
Pogodbene obveznosti	1.007.422	1.267.972
Pogodbena bilanca	-1.007.422	-1.267.972

3.6.30 DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI

(v EUR)	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Druge kratkoročne obveznosti	723.136	148.855
Skupaj	723.136	148.855

Druge kratkoročne obveznosti se nanašajo na vračunane stroške.

3.6.31 POGOJNE OBVEZNOSTI

(v EUR)	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Garancija za carino-carinski postopek za leto	3.000	3.000
Zastava nepremičnin za najem kredita	9.032.112	8.878.116
Zastava zaloge gotovih izdelkov in polizdelkov	2.900.000	3.000.000
Zastava nepremičnin za najem kredita	4.281.553	1.432.749
Skupaj	16.216.665	13.313.865

Skupina na 31. 12. 2023 nima pravnih sporov iz katerih bi izhajale pomembne potencialne obveznosti.

3.6.32 POJASNILA POSTAVK DENARNEGA TOKA

Podatki za posamezne postavke izkaza denarnega toka, ki je sestavljen po neposredni metodi, so pridobljeni neposredno iz poslovnih knjig.

Prejemki pri poslovanju v vrednosti 49.543.365 EUR (55.367.051 EUR v letu 2022) so prejemki od prodaje proizvodov in storitev, prejeti predujmi, zneski, prejeti za DDV, in tudi drugi prejemki, ki so povezani s poslovnimi učinki, največji delež predstavljajo izterjane odpisane terjatve, prejete odškodnine in drugo.

Izdatki pri poslovanju v vrednosti 42.926.974 EUR (54.470.352 EUR v letu 2022) so izdatki za nakup materiala in storitev, plače zaposlencev in izdatki za dajatve vseh vrst ter drugi izdatki pri poslovanju, kot so izdatki za denarne kazni, plačane odškodnine in drugo.

Prejemki pri investiranju v skupni vrednosti 7.365 EUR (1.650 EUR v letu 2022) predstavljajo prejemke od prodaje opredmetenih osnovnih sredstev.

Izdatki pri investiranju v skupni vrednosti 9.441.413 EUR (7.509.424 EUR v letu 2022) predstavljajo nakup opreme ter izdatke za investicije v nepremičnine.

Prejemki pri financiranju v skupni vrednosti 18.821.141 EUR (14.998.355 EUR v letu 2022) so prejemki od najema kratkoročnih in nekratkoročnih posojil.

Izdatki pri financiranju v skupni vrednosti 16.284.722 EUR (8.334.454 EUR v letu 2022) so odplačila nekratkoročnih in kratkoročnih finančnih obveznosti in plačane obresti, ki se nanašajo na financiranje.

3.6.33 FINAČNI INSTRUMENTI IN OBVLADOVANJE TVEGANJ

A. KREDITNO TVEGANJE

Družba aktivno spremlja stanje terjatev do kupcev. Maksimalna izpostavljenost kreditnemu tveganju na dan 31. 12. 2023 je naslednja:

Postavka (v EUR)	Knjigovodska vrednost 31. 12. 2023	Knjigovodska vrednost 31. 12. 2022
Terjatve do kupcev	4.930.247	6.738.928
Druge poslovne terjatve	1.084.522	1.013.256
Predujmi in druga kratkoročna sredstva	115.591	528.693
Denar in denarni ustrezniki	148.926	383.270
Skupaj	6.279.286	8.664.147

Na dan poročanja so kreditnemu tveganju najbolj izpostavljene kratkoročne poslovne terjatve. Zapadlost terjatev je prikazana v spodnji tabeli. Zapadle terjatve bodo v najslabšem primeru poplačane po izboljšanju denarnega toka v panogi kmetijske mehanizacije (april–maj). Panoga je izrazito sezonska. Za sporne in dvomljive terjatve so oblikovani popravki vrednosti terjatev. Druge kratkoročne terjatve predstavljajo pretežno terjatve do državnih institucij (DDV, Zavod za zaposlovanje, ostale refundacije) in so pretežno nezapadle.

Kratkoročne terjatve po zapadlosti:

Postavka (v EUR)	Nezapadle	Zapadle do 30 dni	Zapadle od 31 do 60 dni	Zapadle od 61 do 90 dni	Zapadle nad 90 dni	Skupaj
Terjatve do kupcev (brez popravka vrednosti)	3.437.732	842.934	212.396	113.716	441.551	5.048.329
Druge kratkoročne poslovne terjatve	1.084.522	0	0	0	0	1.084.522
Predujmi in druga sredstva	115.591	0	0	0	0	115.591
Skupaj na 31. 12. 2023	4.637.845	842.934	212.396	113.716	441.551	6.248.442

Postavka (v EUR)	Nezapadle	Zapadle do 30 dni	Zapadle od 31 do 60 dni	Zapadle od 61 do 90 dni	Zapadle nad 90 dni	Skupaj
Terjatve do kupcev (brez popravka vrednosti)	5.455.605	1.016.181	173.627	0	228.090	6.873.503
Druge kratkoročne poslovne terjatve	1.013.256	0	0	0	0	1.013.256
Predujmi in druga sredstva	528.693	0	0	0	0	528.693
Skupaj na 31. 12. 2022	6.997.553	1.016.181	173.627		228.090	8.415.451

Gibanje oblikovanih popravkov vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev:

Postavka	Popravek vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev	Popravek vrednosti kratkoročnih terjatev za obrest	Skupaj
Stanje 1. 1. 2023	134.575	0	134.575
Oblikovanje popravkov z vplivom na poslovni izid	439	0	439
Odplačila	-16.932	0	-16.932
Odpisi	0	0	0
Stanje 31. 12. 2023	118.082	0	118.082

Postavka	Popravek vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev	Popravek vrednosti kratkoročnih terjatev za obrest	Skupaj
Stanje 1. 1. 2022	180.018	0	180.018
Oblikovanje popravkov z vplivom na poslovni izid	7.553	0	7.553
Odplačila	-52.996	0	-52.996
Odpisi	0	0	0
Stanje 31. 12. 2022	134.575	0	134.575

Zavarovanje terjatev:

- kratkoročne poslovne terjatve niso posebej zavarovane,
- sistem nadzora nad kreditnim tveganjem skupina nenehno izpopolnjuje.

Stopnjo obvladovanja terjatev skupina meri preko doseganja kriterija dni vezave terjatev

Postavka	2023	2022
Povprečni pogodbeni dnevi vezave	54	41
Povprečna zapadlost terjatev	13	7
Skupaj dnevi vezave terjatev	67	48

Terjatve niso posebej zavarovane.

B. LIKVIDNOSTNO TVEGANJE

Skupina uspešno obvladuje likvidnostno tveganje in upravlja likvidnostno tveganje z:

- zagotavljanjem ustrezne strukture likvidnosti,
- letnim planom potrebnih finančnih sredstev, ter mesečnim in dnevnim spremljanjem ustreznosti,
- enotnim pristopom do bank.

Skupina ima sklenjene ustrezne kratkoročne kreditne linije, kar skupini v vsakem trenutku zagotavlja, da je sposobna izpolniti obveznosti.

Tudi v letu 2023 je skupina namenila veliko pozornosti pripravi načrtov denarnih tokov. Uspešno načrtovanje je skupini omogočilo pravočasno napoved viškov ali manjkov denarnih sredstev in njihovo optimalno vodenje.

Bilančna postavka (v EUR)	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	Zapadlost do 1 leta	Zapadlost 1–5 let	Zapadlost nad 5 let
Prejeta posojila	27.132.842	29.108.762	14.359.308	13.736.214	1.013.241
Druge finančne obveznosti	660	660	660	0	0
Obveznosti na podlagi najemov	3.652.505	2.784.313	1.189.671	1.594.642	0
Obresti	29.054	29.054	29.054	0	0
Obveznosti do dobaviteljev	7.057.509	7.057.509	7.057.509	0	0
Druge poslovne obveznosti	1.730.558	1.730.558	1.730.558	0	0
Skupaj stanje na 31. 12. 2023	39.603.128	40.710.856	24.366.760	15.330.856	1.013.241

Skupina na dan 31. 12. 2023 odstopa pri pogodbenih finančnih zavezah za prejeta posojila od poslovnih bank. Pred zaključkom poslovnega leta 2023 je skupina obvestila poslovne banke o prekoračitvi in potrebi po odpustu. Skupina je pridobila odpustke za kršitve pogodbenih finančnih zavez za posojila v višini 7.181.553 EUR, medtem ko za del dolgoročnega posojila v višini 4.743.395 EUR še čaka zaključek postopka pridobitve odpustka. Ker skupina za omenjeno posojilo še ni prejela odpustka, se znesek v višini 4.743.395 EUR prenese med

kratkoročna posojila. Pogodbena zapadlost omenjenega posojila ostaja nespremenjena, zato se pogodbeni denarni tokovi niso spremenili in zneski v tabeli ostajajo glede na zapadlost enaki.

Bilančna postavka (v EUR)	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	Zapadlost do 1 leta	Zapadlost 1–5 let	Zapadlost nad 5 let
Prejeta posojila	18.872.475	19.314.654	8.246.919	9.056.814	2.007.921
Druge finančne obveznosti	660	660	660	0	0
Obveznosti na podlagi najemov	2.692.206	2.784.313	1.189.671	1.594.642	0
Obresti	10.084	10.084	10.084	0	0
Obveznosti do dobaviteljev	10.210.913	10.210.913	10.210.913	0	0
Druge poslovne obveznosti	1.416.827	1.416.827	1.416.827	0	0
Skupaj stanje na 31. 12. 2022	33.203.165	33.737.451	21.078.074	10.651.456	2.007.921

Pogodbeni denarni tokovi vsebujejo vse predvidene obveznosti iz naslova obresti in plačila še ne črpanih in že odobrenih kreditov.

C. VALUTNO TVEGANJE

Bilančna postavka	EUR	PLN	ZAR	GBP	Skupaj
Denar in denarni ustrezniki	119.709	10.785	0	19.432	148.926
Kratkoročne poslovne terjatve	5.756.141	0	0	258.628	6.014.769
Predujmi in druga kratkoročna sredstva	51.750	13.568	0	50.273	115.591
Obveznosti do dobaviteljev	-6.978.026	-31.167	0	-48.316	-7.057.509
Druge poslovne obveznosti	-1.007.422	0	0	0	-1.007.422
Neto izpostavljenost izkaza finančnega položaja 31. 12. 2023	-2.057.848	-6.814	0	280.017	-1.785.645

Bilančna postavka	EUR	PLN	ZAR	GBP	Skupaj
Denar in denarni ustrezniki	383.270	0	0	0	383.270
Kratkoročne poslovne terjatve	7.752.184	0	0	0	7.752.184
Predujmi in druga kratkoročna sredstva	528.693	0	0	0	528.693
Obveznosti do dobaviteljev	-10.083.903	0	-1.317	-1.003	-10.086.223
Druge poslovne obveznosti	-1.267.972	0	0	0	-1.267.972
Neto izpostavljenost izkaza finančnega položaja 31. 12. 2022	-2.687.728	0	-1.317	-1.003	-2.690.048

V letu 2023 in 2022 so veljali naslednji devizni tečaji

Za 1 EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
USD	1,1050	1,0666
HRK	0	7,5365
GBP	0,8691	0,8869
PLN	4,3395	4,6808
ZAR	20,3477	18,0986

D. CENOVNO IN KOLIČINSKO TVEGANJE

Skupina je izpostavljena cenovnim in količinskim tveganjem, ki izhajajo iz nabave surovin proizvodnje. Skupina uravnava cenovna tveganja na način vzdrževanja ustreznih zalog materiala za proizvodnjo. Skupina uravnava količinska tveganja, ki so povezana s cikličnostjo proizvodnje z uravnavanjem ustrezne višine zalog končnih produktov.

E. OBRESTNO TVEGANJE

Skupina je izpostavljena obrestnemu tveganju zaradi sklepanja posojilnih pogodb z variabilno obrestno mero, ki večinoma temelji na EURIBORJU.

Varovanje izpostavljenosti obrestnemu tveganju poteka z uporabo naslednjih instrumentov:

- z večinskim zadolževanjem s fiksno obrestno mero.

Pregled vrednosti obrestnih mer EURIBOR za leto 2023 in 2022:

Postavka	6m EURIBOR	3m EURIBOR	1m EURIBOR
Vrednost 31. 12. 2023 (v %)	4,004	3,960	3,869
Vrednost 31. 12. 2022 (v %)	2,405	1,972	1,526
Sprememba obrestne mere (v odstotnih točkah)	1,599	1,988	2,343
Najnižja vrednost v letu 2023 (v %)	2,732	2,162	1,883
Najnižja vrednost v letu 2022 (v %)	-0,539	-0,570	-0,576
Sprememba med najvišjo in najnižjo obrestno mero (v odstotnih točkah)	3,271	2,732	2,459
Povprečna vrednost 2023 (v %)	3,646	3,348	3,168
Povprečna vrednost 2022 (v %)	0,362	0,234	-0,005
Sprememba povprečne obrestne mere (v odstotnih točkah)	3,284	3,114	3,173

Vrednosti EURIBOR pod 0 se ne upoštevajo.

Analiza občutljivosti denarnega toka pri inštrumentih z variabilno obrestno mero

Sprememba obrestne mere za 100 bazičnih točk na dan poročanja bi povečala (zmanjšala) odhodke za obresti za spodaj navedene vrednosti. Analiza predpostavlja, da ostanejo vse preostale spremenljivke nespremenjene.

Postavka	Odhodki za obresti (v EUR)	
	Zmanjšanje za 100 b.t.	Povečanje za 100 b.t.
Inštrumenti po variabilni obrestni meri na 31. 12. 2023	29.680	29.680
Inštrumenti po variabilni obrestni meri na 31. 12. 2022	35.732	35.732

Kratkoročne in nekratkoročne finančne obveznosti do najemodajalcev in bank so delno vezane na EURIBOR, kar vpliva na izpostavljenost tveganja spremembe obrestnih mer. Skupina se pred tveganjem za kratkoročne in nekratkoročne obveznosti ne štiti.

F. UPRAVLJANJE S KAPITALSKO USTREZNOSTJO

Namen upravljanja s kapitalom je zagotoviti kapitalsko ustreznost, čim večjo finančno stabilnost, dolgoročno plačilno sposobnost družbe. Glavni namen upravljanja s kapitalom je zagotoviti kapitalsko ustreznost, čim večjo finančno stabilnost ter dolgoročno plačilno sposobnost.

(v EUR)	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Nekratkoročne finančne obveznosti	10.683.467	12.198.920
Kratkoročne finančne obveznosti	20.131.594	9.470.929
Skupaj finančne obveznosti	30.815.061	21.669.849
Skupaj kapital	32.982.232	30.344.860
Dolg/kapital	0,96	0,71
Denar in denarni ustrezniki	148.926	383.270
Neto finančna obveznost	30.666.135	21.286.579
Neto dolg/kapital	0,96	0,70

G. KNJIGOVODSKE IN POŠTENE VREDNOSTI FINANČNIH INSTRUMENTOV

Skupina nima finančnih sredstev in obveznosti, ki bi jih vrednotila po poštenih vrednostih.

31. 12. 2023 (v EUR)	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	0	0
Skupaj sredstva, merjena po poštenu vrednosti	0	0
Kratkoročne finančne terjatve	0	0
Kratkoročne poslovne terjatve	6.014.769	6.014.769
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	148.926	148.926
Skupaj neizpeljana finančna sredstva po odplačni vrednosti	6.163.695	6.163.695
Bančna posojila in druge finančne obveznosti	-30.815.061	-30.815.061
Poslovne obveznosti (brez kratkoročnih obveznosti do države, zaposlencev in predujmov)	-6.007.442	-6.007.442
Skupaj neizpeljane finančne obveznosti po odplačni vrednosti	-36.822.503	-36.822.503

31. 12. 2022 (v EUR)	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	0	0
Skupaj sredstva, merjena po pošteni vrednosti	0	0
Kratkoročne finančne terjatve	0	0
Kratkoročne poslovne terjatve	7.752.184	7.752.184
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	383.270	383.270
Skupaj neizpeljana finančna sredstva po odplačni vrednosti	8.135.454	8.135.454
Bančna posojila in druge finančne obveznosti	-21.669.849	-21.669.849
Poslovne obveznosti (brez kratkoročnih obveznosti do države, zaposlencev in predujmov)	-8.559.694	-8.559.694
Skupaj neizpeljane finančne obveznosti po odplačni vrednosti	-30.229.543	-30.229.543

Prikaz finančnih sredstev in obveznosti, razkritih po pošteni vrednosti, glede na hierarhijo določanja poštene vrednosti

Poštena vrednost sredstev

31. 12. 2023 (v EUR)	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	0	0	0	0
Skupaj sredstva, merjena po pošteni vrednosti	0	0	0	0
Kratkoročne finančne terjatve	0	0	0	0
Kratkoročne poslovne terjatve	0	0	6.014.769	6.014.769
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	0	0	148.926	148.926
Skupaj sredstva, za katere je poštena vrednost razkrita	0	0	6.163.695	6.163.695
Skupaj sredstva	0	0	6.163.695	6.163.695

31. 12. 2022 (v EUR)	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	0	0	0	0
Skupaj sredstva, merjena po pošteni vrednosti	0	0	0	0
Kratkoročne finančne terjatve	0	0	0	0
Kratkoročne poslovne terjatve	0	0	7.752.184	7.752.184
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	0	0	383.270	383.270
Skupaj sredstva, za katere je poštena vrednost razkrita	0	0	8.135.454	8.135.454
Skupaj sredstva	0	0	8.135.454	8.135.454

Poštena vrednost obveznosti

31. 12. 2023 (v EUR)	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj
Finančne obveznosti po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	0	0	0	0
Skupaj obveznosti, merjena po pošteni vrednosti	0	0	0	0
Kratkoročne finančne obveznosti	0	0	-30.815.061	-30.815.061
Kratkoročne poslovne obveznosti	0	0	-6.007.442	-6.007.442
Skupaj obveznosti, za katere je poštena vrednost razkrita	0	0	-36.822.503	-36.822.503
Skupaj obveznosti	0	0	-36.822.503	-36.822.503

31. 12. 2022 (v EUR)	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj
Finančne obveznosti po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	0	0	0	0
Skupaj obveznosti, merjena po pošteni vrednosti	0	0	0	0
Kratkoročne finančne obveznosti	0	0	-21.669.849	-21.669.849
Kratkoročne poslovne obveznosti	0	0	-8.559.694	-8.559.694
Skupaj obveznosti, za katere je poštena vrednost razkrita	0	0	-30.229.543	-30.229.543
Skupaj obveznosti	0	0	-30.229.543	-30.229.543

3.6.34 DODATNA RAZKRITJA V SKLADU V ZGD-1 IN ZAKONOM O PREVZEMIH

Osnovni kapital skupine SIP v znesku 1.724.695 EUR je razdeljen na 413.596 navadnih, prosto prenosljivih, imenskih kosovnih delnic.

Delnice skupine dajejo imetnikom naslednje pravice:

- pravico do udeležbe pri upravljanju,
- pravico do sorazmernega dela dobička,
- pravico do sorazmernega dela ostalega premoženja po likvidaciji ali stečaju družbe.

Delnice so izdane v nematerializirani obliki in so vpisane v centralni register nematerializiranih vrednostnih papirjev pri klirinško depotni družbi.

O povečanju osnovnega kapitala z novo izdajo delnic, glede vrste ter razreda delnic odloča skupščina s tričetrtinsko večino pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala. Dotedanji delničarji imajo prednostno pravico do vpisa novih delnic v sorazmerju z njihovimi deleži v osnovnem kapitalu družbe.

Prednostna pravica se lahko pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala izključi samo na podlagi sklepa skupščine, sprejetem s tričetrtinsko večino. Pri prenosu delnic ni omejitev. Družba ne določa posebnih omejitev pri doseganju kvalificiranih deležev. Delnice ne zagotavljajo posebnih kontrolnih pravic, delniška shema za delavce ne obstaja, omejitev pri glasovanju ni.

Nad 5-odstotni delež v osnovnem kapitalu skupine imajo:

- CCM d. o. o.	162.956	delnic	39,40 %
- KORŽE d. o. o.	65.247	delnic	15,78 %
- HOLINVEST d. o. o.	50.139	delnic	12,12 %
- LAFIN d. o. o.	32.000	delnic	7,74 %
- MSE d. o. o.	29.010	delnic	7,01 %

Skupščina skupine s tričetrtinsko večino pri sklepanju zastopanega kapitala odloča o spremembah statuta in predčasnem odpoklicu članov upravnega odbora ter povečanju osnovnega kapitala. Na osnovi sklepa skupščine skupine lahko upravni odbor lastne delnice pridobiva v nominalnem znesku do 10 % osnovnega kapitala za namene iz ZGD-1B.

Med delničarji niso sklenjeni posebni dogovori, ki lahko povzročijo omejitev prenosa vrednostnih papirjev ali glasovalnih pravic. Prav tako niso sklenjeni dogovori, ki pričnejo učinkovati, se spremenijo ali prenehajo na podlagi spremembe kontrole v skupini, ki je posledica ponudbe, kot jo določa zakon, ki ureja prevzeme, vključno z učinki takšnih dogovorov. Med skupino in člani njenega vodenja ni predvidenega posebnega nadomestila v primeru, da odstopijo, so odpuščeni brez utemeljenega razloga ali njihovo delovno razmerje preneha v primeru ponudbe, kot jo določa zakon, ki ureja prevzeme.

3.6.35 DOGODKI PO DATUMU POROČANJA

Skupina na dan 31. 12. 2023 odstopa pri pogodbenih finančnih zavezah za prejeta posojila od poslovnih bank. Pred zaključkom poslovnega leta 2023 je skupina obvestila poslovne banke o prekoračitvi in potrebi po odpustku. Skupina je pridobila odpustke za kršitve pogodbenih finančnih zavez za posojila v višini 7.181.553 EUR, medtem ko za del dolgoročnega posojila v višini 4.743.395 EUR še čaka zaključek postopka pridobitve odpustka. Ker skupina za omenjeno posojilo še ni prejela odpustka, se znesek v višini 4.743.395 EUR prenese med kratkoročna posojila. Pogodbena zapadlost omenjenega posojila ostaja nespremenjena.

Skupina je po datumu poročanja aktivirala SIP center v višini 6.674.903 EUR, ki je bil na datum poročanja prikazan med sredstvi v pridobivanju.

Od datuma konsolidiranih računovodskih izkazov do dneva priprave tega poročila skupina ni imela drugih dogodkov, ki bi vplivali na resničnost in poštenost prikazanih konsolidiranih računovodskih izkazov za leto 2023.

3.6.36 VPLIV VOJNE V UKRAJINI NA POSLOVANJE SKUPINE

Skupina je v letu 2023 kljub vojni v Ukrajini poslovala nemoteno. Tako v prodajni kot tudi v nabavni verigi je bilo možno, sicer z nekoliko več napora, tokove uravnati brez posledic za poslovanje.

Skupina se je zaradi grožnje, ki jo predstavlja morebitna prekinitve dobav s strani dobaviteljev odločila za poslovanje z nekoliko višjim nivojem zalog tako vhodnih materialov kot izdelkov. Prav tako si je skupina zagotovila dodatna likvidnostna sredstva v obliki kratkoročnih in nekratkoroknih posojil, okvirnih reverzних faktoringov in odobrene prekoračitve stanja na TRR.

Ocenjujemo, da zaradi vojne v Ukrajini ni prišlo do sprememb na prodajnem trgu, ki bi vplivale na iztržljivost zalog. Prodaja se odvija normalno, v jesenskem delu smo zaznali povečanje povpraševanja.

Pri poslovnih terjatvah ne zaznavamo večjih tveganj, ki bi vplivale na morebitne popravke. Pri poslovanju ne zaznavamo pritiskov za naknadne spremembe cen. Ne zaznavamo sprememb, ki bi nastale zaradi vojne v Ukrajini in bi vplivale na višino rezervacij.

3.6.37 IZJAVA ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA

Poslovodstvo obvladujoče družbe je odgovorno za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov skupine SIP Šempeter v Savinjski dolini za leto 2023 s pripadajočimi usmeritvami in pojasnili, ki po njenem najboljšem mnenju vključujejo pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganj, ki jim je skupina izpostavljena.

Poslovodstvo potrjuje, da so bile pri izdelavi konsolidiranih računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu poštene vrednosti, previdnosti in dobrega gospodarjenja in da konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja skupine in izidov njenega poslovanja za leto 2023.

Poslovodstvo je odgovorno tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so konsolidirani računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Poslovodstvo obvladujoče družbe sprejema in potrjuje konsolidirane računovodske izkaze s pripadajočimi usmeritvami in pojasnili skupine SIP Šempeter v Savinjski dolini, za leto 2023.

Davčne oblasti lahko v 5 letih po poteku leta, v katerem je bilo treba odmeriti davek, kadarkoli preverijo poslovanje družb v skupini. To lahko povzroči dodatne obveznosti za plačilo davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb (DDPO) ali drugih davkov in dajatev. Poslovodstvo obvladujoče družbe ni seznanjeno z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Šempeter v Savinjski dolini, 25. april 2024

mag. Uroš Korže
predsednik Upravnega odbora

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Delničarjem družbe SIP, d.d. Šempeter v Savinjski dolini

Mnenje

Revidirali smo priložene konsolidirane računovodske izkaze družbe SIP, d.d. Šempeter v Savinjski dolini («družbe») in njenih odvisnih družb («skupine»), ki vključujejo konsolidiran izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2023 ter konsolidiran izkaz poslovnega izida, konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa, konsolidiran izkaz gibanja kapitala in konsolidiran izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto, ter pojasnila k konsolidiranim računovodskim izkazom, vključno s pomembnimi informacijami o računovodskih usmeritvah.

Po našem mnenju so priloženi konsolidirani računovodski izkazi resničen in pošten prikaz finančnega položaja skupine na dan 31. decembra 2023 in njene finančne uspešnosti ter denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska Unija («MSRP kot jih je sprejela EU»).

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR-ji). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov*. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z Mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od skupine, in da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo Poslovno poročilo, ki je sestavni del konsolidiranega letnega poročila skupine, vendar ne vključujejo konsolidiranih računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobenega zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne s konsolidiranimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na

podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi konsolidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi, ter;
- na podlagi poznavanja in razumevanja skupine in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornost posloводства in pristojnih za upravljanje za konsolidirane računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z MSRP kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov skupine odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot osnovo za računovodenje, razen če namerava posloводство podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Upravni odbor je odgovoren za nadzor nad pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so konsolidirani računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR-ji, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, kadar ta obstaja. Napačne navedbe, lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter veljajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh konsolidiranih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR-ji uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bi odkrili pomembno napačne navedbe, ki je posledica prevare, je višje kot tveganje, ki je posledica napake, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam;
- pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol skupine;
- ovrednotimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij, ki jih je pripravilo posloводство;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v sposobnost skupine, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejememo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage

CONSTANTIA PRIMIA

računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih, ali če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar pa kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje skupine kot delujočega podjetja;

- ovrednotimo celotno predstavitev, strukturo in vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;
- pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v zvezi s finančnimi informacijami skupine oz. poslovnih aktivnosti v skupini, da bi izrazili mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za načrtovanje, nadzor in izvedbo revizije konsolidiranih računovodskih izkazov. Odgovorni smo samo za naše mnenje.

Z upravnim odborom med drugim razpravljamo o načrtovanem obsegu in časovnem načrtu revizije in bistvenih revizijskih ugotovitvah, vključno z bistvenimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih ugotovili med revizijo.

Ljubljana, 25. april 2024

V imenu revizijske družbe

CONSTANTIA PRIMIA
revizijska družba, d.o.o.

Primož Koder

pooblaščen revizor
direktor

CONSTANTIA PRIMIA

CONSTANTIA PRIMIA d.o.o.
Dunajska cesta 15B
1000 Ljubljana

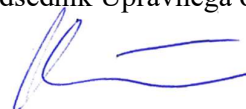
Opomba k Letnemu poročilu Skupine SIP 2023 in točki 3.6.27 Finančne obveznosti in obveznosti iz najemov

Skupina je na dan 31. 12. 2023 odstopala pri pogodbenih finančnih zavezah za prejeta posojila od poslovnih bank. Pred zaključkom poslovnega leta 2023 je skupina obvestila poslovne banke o prekoračitvi in potrebi po odpustku. Skupina je pridobila odpustke za kršitve pogodbenih finančnih zavez za posojila v višini 7.181.553 EUR, medtem ko je za del dolgoročnega posojila v višini 4.743.395 EUR še čakala na zaključek postopka pridobitve odpustka. Ker skupina za omenjeno posojilo v času revidiranja in priprave letnega poročila še ni prejela odpustka, se je znesek v višini 4.743.395 EUR prenesel med kratkoročna posojila. Pogodbena zapadlost omenjenega posojila je ostala nespremenjena.

Skupina je po zaključku revizije in priprave revidiranega letnega poročila prejela odpustek za preostali del dolgoročnega posojila v višini 4.743.395 EUR. Pogodbena zapadlost omenjenega posojila je ostala nespremenjena.

Šempeter v Savinjski dolini, 1. julij 2024

mag. Uroš Korže
predsednik Upravnega odbora

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'U' followed by a horizontal line and a short vertical stroke.